ДЫЗАЙН МУЛЬТЫМЕДЫЯ І МІКРАБІЯЛОГІЯ

ЧЫРВОНКА

У ШКОЛЕ МОЖНА ЦАЛКАМ РЭАЛІЗАВАЦЬ СЯБЕ

ЧЫРВОНКА

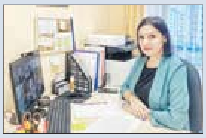

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

8 ЧЭРВЕНЯ 2023 г. ЧАЦВЕР № 108 (29988)

ЦЫТАТА ДНЯ

Міхаіл ОРДА, старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі:

«Сёння Захад разумее, што прайграе санкцыйную вайну, якую вядзе супраць Беларусі. І каб апраўдаць свае незаконныя дзеянні, уцягнуць у гэтую брудную гульню іншыя краіны, спрабуе выкарыстоўваць пляцоўку Міжнароднай арганізацыі працы. Гэта абсурд поўны. Міжнародная арганізацыя працы, па сваёй сутнасці, павінна абараняць занятасць і даходы людзей. Для гэтага яна створана гістарычна. А сёння заходнікі спрабуюць працягнуць праз гэтую арганізацыю рашэнне, якое накіравана на тое, каб пакінуць людзей без работы і без зарплаты... Прафсаюзы больш як сотні краін, якія ўваходзяць у Сусветную федэрацыю прафсаюзаў, калектыўна выступілі катэгарычна супраць прымянення якіх-небудзь абмежаванняў, але такая пазіцыя мільёнаў працоўных не проста праігнараваная. Яна хаваецца і замоўчваецца. Робіцца ўсё для таго, каб паказаць, што нібыта працоўныя ўсяго свету падтрымліваюць МАП у дадзеным пытанні. Гэта абсалютна не так. Усё гэта яшчэ раз пацвярджае, што справа супраць Беларусі — маніпуляцыя думкай і фальсіфікацыя».

Бліжэй да Неба

Фота Анатолія КЛЕШЧУКА.

Малады спецыяліст па мантажы смальтавай мазаікі мінчанка Наталля ЛАЗАРЭВІЧ удзельнічае ва ўпрыгожванні званіцы Богаяўленскага храма, які ўзводзіцца на ўскрайку сталічнага мікраараёна Лошыца.

Па палічках

БАЛЬНІЧНЫЯ БУДУЦЬ ЛІЧЫЦЬ ПА-НОВАМУ

Як зменяцца іх памеры?

З будучага года змяняецца парадак налічэння бальнічных. І тут ёсць некалькі істотных змяненняў. Найперш мінімальная выплата па бальнічным вырасце ў тры разы. Гэта актуальна для тых работнікаў, якія выплачвалі ўзносы ў ФСАН менш за шэсць месяцаў, бо ў іх асобны парадак падліку дапамогі па часовай непрацаздольнасці. Для тых, у каго стаж работы складае дзесяць і больш гадоў, 100 % сярэднядзённага заробку будзе налічвацца з першага дня бальнічнага. Для астатніх — 80 %. А перыяд для падліку сярэднядзённага заробку вырасце з шасці да 18 месяцаў.

2,2 МІЛЬЯРДА НА ВЫПЛАТУ

Як адзначыла **кіраўнік Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Юлія БЕРДНІКАВА**, з 1 студзеня 2024 года чакаецца шэраг навацый па пытаннях прызначэння і выплаты дапамог па часовай непрацаздольнасці, цяжарнасці і родах. У 2022 годзе на выплату ўсіх відаў дапамог з бюджэту фонду было накіравана 4,4 мільярда рублёў, што складае каля 21 % у расходнай частцы бюджэту фонду.

СТАР. 2

Клімат

НА ХВАЛІ СПЁКІ

Нас папярэджваюць аб экстрэмальных тэмпературах ужо гэтым летам

У найбліжэйшыя пяць гадоў глабальныя тэмпературы могуць павысіцца да рэкордных узроўняў, чаму будуць спрыяць парніковыя газы і натуральная гарачая з'ява Эль-Ніньё, адзначаецца ў новым бюлетэні Сусветнай метэаралагічнай арганізацыі (СМА). Як гэта закране жыхароў нашага паўшар'я і нашай краіны?

ТРЫ МЕСЯЦЫ НА МАКСІМУМЕ

Спачатку мы разбяромся з тым, якое нас чакае надвор'е ў бягучым сезоне. Як правіла, да такіх прадказанняў на тры месяцы, на думку экспертаў, варта ставіцца вельмі асцярожна. Значыць...

Сёлетняе лета ў Беларусі будзе гарачэйшае, чым звычайна. Пра гэта сведчаць даныя аднаго замежнага інстытута метэаралогіі і воднай гаспадаркі. Наколькі павысіцца сярэдняя тэмпература і што кажуць прагнозы метэаролагаў пра ападкі?

СТАР. 4

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

КОРАТКА

- **Фізасобы ў Беларусі ў маі прадалі на $142,6 млн валюты больш, чым купілі.**
- Брэсцкі гарвыканкам выдзеліў дадаткова Br1,3 млн на рамонт сельскіх ФАПаў і гарбальніц.

ISSN 1990 — 763X

23108

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

Ідзе падпіска на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе

Мы абяцаем нясумнае лета з любімай газетай

ЗАСТАВАЙЦЕСЯ З НАМІ — БУДЗЕ ЦІКАВА!

БАЛЬНІЧНЫЯ БУДУЦЬ ЛІЧЫЦЬ ПА-НОВАМУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У структуры расходаў на ўсе віды дапамог бальнічныя складаюць каля 40 %, або 1,8 мільярда рублёў. Менавіта столькі было накіравана з ФСАН на фінансаванне бальнічных у 2022 годзе. Сёлета з улікам росту заработных плат на выплату згаданых відаў дапамог запланавана каля 2,2 мільярда рублёў.

— З 1 студзеня 2024 года рашэннем Урада № 945 павысіцца ўзровень сацыяльных гарантый грамадзян па выплаце дапамог па часовай непрацаздольнасці і па цяжарнасці ды родах, — падкрэсліла Юлія Берднікава.

УТРАЯ ВЫРАСЦЕ МІНІМАЛЬНЫ ПАМЕР ДАПАМОГІ

Дадзеная навацыя актуальная для людзей, якія ўладкаваліся на работу нядаўна, скажам, пасля заканчэння навучальнай установы (акрамя маладых спецыялістаў), і калі перыяд выплаты ўзносаў у ФСАН складае ў іх менш за шэсць месяцаў.

Для іх з будучага года павысіцца мінімальны памер бальнічных і ён будзе вылічвацца з памеру мінімальнай заработнай платы, якая на сёння складае 554 рублі. Цяпер мінімальны памер дапамогі па часовай непрацаздольнасці вылічваецца ў памеры 50 % бюджэту пражытковага мінімуму, а гэта 176 рублёў.

— Калі чалавек, які працуе менш за шэсць месяцаў, захварэў і яго хвароба доўжылася 30 дзён, то ён атрымае дапамогу па непрацаздольнасці ў памеры 554 рублі. Сёння гэтая сума складае 176 рублёў, — прыводзіць прыклад Юлія Берднікава. — Такім чынам мінімальны памер аплаты часовай непрацаздольнасці вырасце фактычна ў тры разы.

ДЛЯ КАГО ПАВЯЛІЧАЦЦА?

Ён вырасце для работнікаў, якія працуюць дзесяць і больш гадоў.

— Для грамадзян, якія выплачваюць узносы ў ФСАН дзесяць і больш гадоў, памер дапамогі па часовай непрацаздольнасці будзе вылічвацца з першага дня ў памеры 100 % сярэднядзённага заробку. У тых грамадзян, у якіх працягласць выплаты ўзносаў у бюджэт фонду меншая за дзесяць гадоў, бальнічныя будзе вылічваць у памеры 80 % сярэднядзённага заробку для ўсёй працягласці выпадку непрацаздольнасці, — тлумачыць кіраўнік фонду.

Нагадаем, што сёння формула разліку іншая. Яна не залежыць ад працягласці выплаты ўзносаў у ФСАН і адзіная для ўсіх катэгорый грамадзян. Цяпер кампенсуецца

Фота БелТА.

80 % сярэднядзённага заробку з 1 да 12 дня хваробы, а далей, з 13-га дня, — 100 %.

У РАЗЛІК ВОЗЬМУЦЬ УСЁ

Павялічыцца памер сярэднядзённага заробку, які прымяняецца для разліку бальнічных. У новых умовах у яго будуць уключацца ўсе налічэнні і выплаты, на якія разлічваюцца ўзносы ў ФСАН. Нагадаем, што ў бюджэт фонду на сацыяльнае страхаванне выплачваецца 6 %, і ўсе выплаты, на якія яны налічаюцца, будуць удзельнічаць у формуле разліку сярэднядзённага заробку. Пакуль жа пры вылічэнні сярэднядзённага заробку не ўлічваюцца такія разавыя выплаты, не звязаныя з выкананнем працоўных абавязкаў, як матэрыяльная дапамога і дапамога на аздараўленне.

НЕ АПЛАЦЯЦЬ, КАЛІ ПРАЦАВАЛІ ПА СУМЯШЧАЛЬНІЦТВЕ

Наступная навацыя — бальнічныя будуць выплачвацца толькі па асноўным месцы работы, але з улікам заробку ва ўсіх наймальнікаў, у тым ліку і былых.

— Калі чалавек хварэў, ён прадстаўляе лісток непрацаздольнасці па асноўным месцы работы і асноўны работадавец прызначае бальнічны. Пры гэтым фонд работадаўцу дасць два параметры: працягласць выплаты ўзносаў у бюджэт фонду і памер сярэднядзённага заробку, бо функцыю вылічэння дапамогі ў новых умовах са студзеня 2024-га на сябе бярэ Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва, — тлумачыць Юлія Берднікава. — І разлік будзе весціся не толькі па асноўным месцы работы, але і па ўсіх іншых дзеючых месцах работы, а таксама папярэдніх, калі яны трапляюць у разліковы перыяд.

Акрамя таго, у новых умовах права на бальнічны будзе вызначацца па ўсіх месцах работы. Калі ў вас некалькі месцаў работы, неабходна, каб перыяд непрацаздольнасці быў адлюстраваны па кожным з іх — як па асноўным, так і па сумяшчальніцтве. Калі атрымаецца так, што па асноўным месцы работы вы знаходзіліся на бальнічным, але па сумяшчальніцтве выконвалі працоўныя функцыі, дапамога па часовай непрацаздольнасці не будзе выплачана, бо ў гэты перыяд вы не страцілі заробак цалкам.

18 МЕСЯЦАЎ ЗАМЕСТ ШАСЦІ

Будзе пашыраны разліковы перыяд сярэднядзённага заробку. Цяпер бальнічны вылічваецца толькі па дзеючым месцы работы і ў разліковы перыяд сярэднядзённага заробку ўваходзіць заробак за шэсць каляндарных месяцаў. У новых умовах разліковы перыяд пашырыцца да 18 каляндарных месяцаў, што будуць папярэднічаць кварталу, у якім наступіў выпадак часовай непрацаздольнасці. І ў гэтых 18 месяцах будзе ўлічаны заробак па ўсіх месцах работы грамадзяніна.

— Дадзеныя змяненні абумоўленыя тым, што мы хацелі знізіць нагрузку на бізнес па адміністраванні і вылічэнні дапамог па часовай непрацаздольнасці і перш за ўсё выключыць тое мноства памылак, якія допускаюць бухгалтарскія службы, — кажа кіраўнік фонду.

З будучага года кожны работадавец будзе абазначаць перад фондам выпадак часовай непрацаздольнасці свайго работніка і запытваць інфармацыю па двух параметрах. Першы — памер сярэднядзённага заробку, які будзе вылічаны ў аўтаматызаваным рэжыме на падставе даных персаніфікаванага ўліку (а ён вядзецца па кожным працуючым грамадзяніне з 1 студзеня 2003 года). Другі — працягласць выплаты ўзносаў у бюджэт фонду. Калі ён большы за дзесяць гадоў, работніку кампенсуецца 100 % страчанага заробку, калі меншы — 80 % страчанага заробку.

— Формула спрасцілася, разлік будзе адбывацца з боку Фонду сацыяльнай абароны, а значыць, выключаецца памылка, бо мы стаім на варце абароны правоў грамадзян, — падкрэсліла Юлія Берднікава.

ВЫЛІЧЫЦЬ ПРАЗ МАБІЛЬНЫ ДАДАТАК

У мабільным дадатку фонду, што даступны з лютага бягучага года, можна атрымаць інфармацыю пра выплаты, на якія былі налічаны ўзносы ў бюджэт фонду. Такім чынам можна паглядзець усе выплаты за 18 месяцаў, адлюстраваныя ў асабовым рахунку, і самастойна разлічыць памер дапамогі. А з 2024 года можна будзе праз дадатак самастойна разлічыць сярэднядзённы заробак. А таксама даведацца і пра другі складнік для разліку бальнічнага — працягласць выплаты ўзносаў у бюджэт фонду на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне.

Алена КРАВЕЦ.

Па сутнасці

Пілюля ад абыякавасці

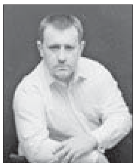

Калі баліць сэрца — кепска для чалавека, балюча для яго родных і блізкіх. Калі сэрца ўвогуле неадчувальнае — дрэнна для ўсіх. А вось калі нячулае сэрца ў тых, хто займацца лячэннем іншых сэрцаў, то гэта — катастрофа.

У Беларусі медыцына сацыяльна арыентаваная. Вядома, разлічваць у звычайнай райбальніцы на карцінку з замежных тэлесерыялаў пра ўсялякіх хаусаў — глупства. Гэта выдумка. Як і пра ўсёпераможных замежных урачоў. Калі б там насамрэч было так, людзей не заганялі б пад хатні вымушаны «арышт» падчас ковіду. У іх медыцына — піяр, рэклама. Капіталізацыя іміджу. Нічога асабістага — бізнес. У Беларусі, бадай, толькі ў Беларусі, медыцына — асобны дзяржаўны інстытут. Сістэма, якая дастойна вытрымала жорсткае выпрабаванне ковідам. Але і сістэме своечасова патрэбна пілюля.

Бо гэта не цыркуляры і даручэнні. Гэта не толькі новыя будынкі-прыгажуны РНПЦ альбо свежапафарбаваныя і рэканструяваныя раённыя палiклінікі. І нават не апараты яшчэ з пахам заводскай скрыні. Сістэма — гэта людзі. Іх прафесіяналізм і ўважлівыя адносіны. Нельга адкупіцца ад пацыента новымі карпусамі ЦРБ альбо сучаснымі МРТ. Утульныя пакоі перш за ўсё — для камфорту ўрачоў, а тамограф — больш сучасны, але той жа інструмент, як і фанендаскоп. Без чулага сэрца карцінка будзе звычайнай шырмай. За пратаколамі лячэння і пасаднымі інструкцыямі варта не згубіць чалавека. Нават не страціць. У літаральным сэнсе.

А то як атрымліваецца. Усе намаганні, фінансавыя ўкладанні можа сапсаваць адзін «эскулап». Прыйшоў чалавек у кабінет урача па дапамогу, а выйшаў у яшчэ большай роспачы. Па тэлевізары ды ў газетах распавядаюць пра асаблівасць беларускага шляху — чулае стаўленне да чалавека. А насамрэч здараецца і па-іншаму. Урач, як і чыноўнік, — твар дзяржавы. І, па праўдзе кажучы, пратэсны настрой таксама — вынік абыякавасці ці то ў кабінеце тэрапеўта, ці то ў кабінеце старшыні выканкама.

Хіба Прэзідэнт павінен унікаць у сутнасць хранічных хвароб сістэмы аховы здароўя? Яму з галавой хапае геапалітычных пытанняў. А тут тое, што на паверхні. Але ж Лукашэнка па-іншаму не можа.

Дарэчы, сферу медыцыны ў апошнія часы спрабуюць палітызаваць. І падчас ковіду, і праз прасоўванне рэкамендацый новых гендарных «ініцыятыў» і «перспектыў». Прэзідэнт у свой час адназначна даў зразумець: Міністэрства аховы здароўя не павінна займацца палітыкай, медыкі павінны лячыць людзей. А хіба гэта не палітыка? У першую чаргу — унутраная. Толькі ў здаровай нацыі ёсць будучыня. Прафілактыка і лячэнне эфектыўныя нават на міжнародным узроўні. Насамрэч ёсць чым ганарыцца. І самымі невысокімі паказчыкамі дзіцячай смяротнасці. І ўнікальнымі перасадкамі органаў. Тут літаральна — сэрца на далоні. Немаўля ўмяшчаецца на далоні доктара — і такіх дзяцей выратоўваюць!

Але што да такіх вяршынь медыцыны звычайнаму жыхару Палесся альбо Белавежжа? Калі дзверы мясцовага ФАПа больш ніколі не адчыняцца, а ў далёкім райцэнтры малады доктар будзе глядзець не ў вочы пацыенту, а ў далечыню сваіх мрояў. Аб вялікім замежным заробку...

Скнапнасць, абыякавасць, лянота... Хіба гэтыя хваробы душы толькі ў медыцыне? Гэта прыкмета часу. А мы глядзім у медыцыну як у люстэрка. Таму так балюча бачыць саміх сябе. Але ж, што і казаць, хапае добрых ды міласэрных людзей у белых халатах і з чыстай душой. Хапае і недарэк. Гэта дыягназ не толькі ахове здароўя, а і кожнаму з нас.

Чароўнай таблеткі адразу ад усіх хвароб не існуе. А ў дзяржаве, як і ў сям'і: каб не захварэць, не збочыць з правільнага шляху, трэба слухаць Бацьку. І эмацыянальная прафілактыка — толькі дапамога: каб сэрца было больш чулым да чужога болю, тады і хварэць будзем менш.

Яўген ПУСТАВОЙ.

Людзі справы

ЯКАСЦЬ СТАЛА НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БРЭНДАМ

У апошні час нашу краіну вылучаюць як тую, дзе вырабляюць прадукцыю выключна высокай якасці. Менавіта гэта ляжыць у аснове пазнавальнасці, эканамічнай стабільнасці краіны, а таксама высокага жыццёвага ўзроўню кожнага грамадзяніна. Як заўважыў намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Пётр ПАРХОМЧЫК падчас цырымоніі ўзнагароджання пераможцаў конкурсу на суісканне прэміі ўрада за дасягненні ў галіне якасці ў 2022-м, 24-ы год запар дзяржава ўшаноўвае кампаніі, якія дабіліся па-сапраўднаму значных поспехаў у галіне эфектыўнасці вытворчасці і якасці паслуг.

Асобна адзначаюцца прадпрыемствы, якія ўкаранілі інавацыі і новыя метады кіравання, а таксама прасоўвання сваёй прадукцыі. «За час, які прайшоў з моманту заснавання прэміі, конкурсператварыўся ў нацыянальны праект. Штогод у ім бяруць удзел і становяцца лаўрэатамі арганізацыі прамысловасці, сельскай гаспадаркі і харчавання, транспарту, энергетыкі і будаўніцтва, аховы здароўя і адукацыі. Безумоўна, любыя высокія вынікі і дасягненні — яшчэ адна нагода ганарыцца нашай краінай», — адзначыў Пётр Пархомчык.

Камісія па прысуджэнні прэміі Урада Рэспублікі Беларусь за дасягненні ў галіне якасці прыняла рашэнне прысвоіць званні лаўрэата 25 арганізацыям. «З іх 11 упершыню сталі лаўрэатамі, 14 арганізацый пацвердзілі званне паўторна. Тры арганізацыі ўдастоеныя спецыяльных узнагарод. Сённяшнія пераможцы конкурсу прадстаўляюць розныя сферы эканомікі, але ўсіх іх аб'ядноўвае імкненне працаваць прафесійна і на вынік, жаданне стаць найлепшымі ў сваёй галіне, быць вядомымі не толькі ў нашай краіне, але і далёка за яе межамі», — падкрэсліў віцэ-прэм'ер.

Ад імя ўрада ён павіншаваў усіх пераможцаў конкурсу, падзякаваў за працу і ўпартасць, энергію і волю, творчы пошук і веру, а таксама за дасягнутыя вынікі. «Заслужыць рэпутацыю лідара, надзейнага партнёра — заўсёды вельмі няпроста. Але яшчэ больш складана яе захаваць. Бо сапраўдны лідар — гэта той, хто фарміруе стандарты ў сваёй сферы, натхняе сваім прыкладам іншых, не спыняецца на дасягнутым і развівае сваю справу», — заявіў намеснік прэм'ер-міністра.

Варта адзначыць, што тры арганізацыі ўдастоены спецыяльных узнагарод конкурсу: «Лідарства», «Дасканаласць менеджменту» і «Сацыяльная адказнасць». Пераможцы прадстаўляюць машынабудаўнічую, транспартную, энергетычную, фармацэўтычную, хімічную, будаўнічую, харчовую галіны, а таксама ўстановы адукацыі і навукі.

Званне лаўрэата прэміі забяспечвае арганізацыі рэпутацыю надзейнага вытворцы высакаякаснай і канкурэнтаздольнай прадукцыі, спрыяе пашырэнню рынкаў яе збыту, адкрывае новыя дзелавыя магчымасці.

Высокае імя конкурсу дае пераможцам цалкам рэальныя плюсы. Лаўрэаты прэміі на працягу трох гадоў могуць выкарыстоўваць выяву яе эмблемы ў маркіроўцы тавараў, дакументацыі, у рэкламных матэрыялах. Звесткі аб прадпрыемствах-пераможцах размяшчаюцца на сайтах Дзяржстандарта, уключаюцца ў штогадовы каталог, які накіроўваецца ў прадстаўніцтвы Беларусі за мяжой.

Учора таксама былі ўручаны нагрудныя знакі «Лідар якасці», узнагароджаны пераможцы конкурсаў «Найлепшы менеджар па якасці» і «Найлепшая дыпломная і навукова-даследчая работа студэнтаў у галіне менеджменту і кантролю якасці».

Сяргей КУРКАЧ.

ПаБАЗАРым

МІЛЬЁН ФАРБАЎ ДЛЯ ВІЦЕБСКА

Крыху больш за месяц застаецца да галоўнай культурнай падзеі краіны — XXXII Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Горад на Дзвіне кожны дзень жыве ў клопатах, рыхтуе новы фестывальны ўбор для жыхароў і гасцей паўночнага рэгіёна. За яго стракатасць і духмянасць адказваюць спецыялісты ДП «Віцебскі зеленбуд», якія сёлета падрыхтавалі ў падарунак гораду звыш мільёна кветак.

Ужо з надыходам першага цяпла ў пачатку красавіка віцебскія рабочыя зялёнага будаўніцтва выйшлі на вуліцы культурнай сталіцы, каб пачаць ствараць каляровыя квяцістыя дываны. І гэта ў іх атрымліваецца на ўра, бо нездарма Віцебск лічыцца адным з самых квітнеючых гарадоў нашай краіны. З запланаванага мільёна раслін, якія дагэтуль беражліва вырошчвалі ў цяпліцах прадпрыемства, на сённяшні дзень вуліцы ўпрыгожвае больш за 500 тысяч кветак.

«Надвор'е ў бягучым сезоне падрыхтавала для нашых спецыялістаў падарунак. Прычым больш нават не падарунак, а праверку на трываласць: тэмпература днём узнімаецца да 20 градусаў цяпла, ноччу — апускаецца да 5-6. Нам, людзям, цяжка вытрымліваць такія кліматычныя ўмовы, а раслінам — удвая. Таму некаторыя з культур сёлета паводзяць сябе капрызна, але мы знаходзім да іх падыход. Планы, якія былі пастаўлены на сённяшні дзень, выкананы», — адзначае **намеснік дырэктара ДП «Віцебскі зеленбуд» Валянціна ШЭНДЗЮКОВА**.

Распачалі гэты водарны марафон цынерарыі і гарэзлівыя газаніі, цяпер спецыялісты высаджваюць аксаміткі, агератум, сальвію. Петуніі і бягоніі пакуль чакаюць свайго часу — кветкі баяцца начнога холаду, які паўночны рэгіён у чэрвені не пакідае. Але куставыя і ампельныя петуніі абавязкова з'явяцца на праспектах Чарняхоўскага і Маскоўскім у рамках праектаў па вертыкальным азеляненні, якое для спецыялістаў зеленбуда сёлета выходзіць на новы ўзровень. Летась «рэчка» з кашпо ўпрыгожвала плошчу Свабоды. Прадпрыемства атрымала вялікі пазітыўны водгук ад гараджан і гасцей, таму цяпер было вырашана разбавіць жывымі фарбамі раздзяляльныя зоны праспектаў.

Увагі заслугоўвае кожная клумба горада — з вышыні птушынага палёту там можна разгледзець элементы арнаменту, кветкі з раслін, каласы. У гэтым годзе спецыялісты распрацавалі каля 70 новых дызайнаў, на адну клумбу часам прыходзіцца па некалькі праектаў. Але найбольш багатая на кветкавыя пахі і колеры, вядома, тэрыторыя каля Летняга амфітэатра — тут чырванее назва фестывалю і бягуць па адхоне ноты са скрыпічным ключом. Акцэнт у сваіх кампазіцыях майстры «Віцебскага зеленбуда» робяць на Год міру і стваральнай працы, таму і чарговы сюрпрыз для горада будзе адпаведны тэме.

«Сімвал міру — голуб, таму мы распрацавалі кветкавую кампазіцыю, прысвечаную Году міру і стваральнай працы ў выглядзе гэтай белай птушкі. У аснову клумбы, якая будзе размешчана каля галоўнай пляцоўкі фестывалю мастацтваў, закладзены цынерарыі і агератум», — расказвае **дырэктар прадпрыемства Алег СЯНЬКОЎ** і дадае, што работы па афармленні пачнуцца ў канцы чэрвеня.

Ужо з надыходам першага цяпла віцебскія рабочыя зялёнага будаўніцтва выйшлі на вуліцы культурнай сталіцы, каб пачаць ствараць каляровыя квяцістыя дываны. І гэта ў іх атрымліваецца на ўра, бо нездарма Віцебск лічыцца адным з самых квітнеючых гарадоў нашай краіны. З запланаванага мільёна раслін, якія дагэтуль беражліва вырошчвалі ў цяпліцах прадпрыемства, на сённяшні дзень вуліцы ўпрыгожвае больш за 500 тысяч кветак.

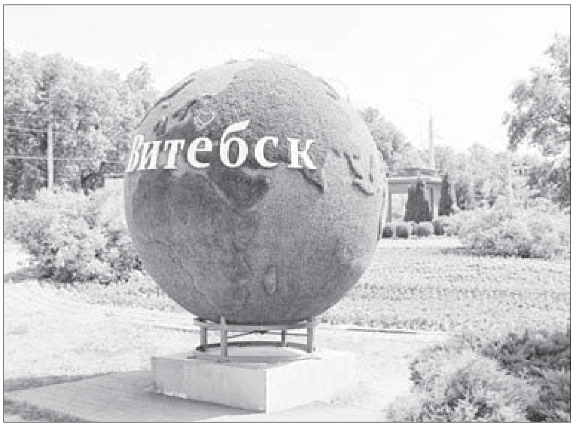

Майстар ДП «Віцебскі зеленбуд» Таццяна МАСКВІНА.

Цяпер рабочыя зялёнага будаўніцтва працуюць амаль без выхадных, штодзень на вуліцы горада выходзяць каля 40 спецыялістаў і сем адзінак тэхнікі. У ліку тых, хто доўгі час стаіць на варце гарадской прыгажосці, — **майстар Таццяна МАСКВІНА**. Гэтая «сяўба» будзе ў яе біяграфіі сёмай па ліку: аграном па спецыяльнасці і творчая асоба па жыцці, Таццяна Уладзіміраўна паспяхова сумяшчае гаспадарчы клопат кіравання цэлай брыгадай і рэалізацыю палётаў фантазіі на зямлі. Разам з кіраўніцтвам прадпрыемства яна распрацоўвае дызайн-праекты будучых кветкавых дываноў, а натхненне чэрпае ва ўсім, што бачыць навокал: ва ўзоры тратуарнай пліткі, жалезным вензелі на лаўцы... «Летні перыяд не толькі самы цяжкі, але і самы цікавы. Я люблю сваю прафесію, людзей, якія дапамагаюць увасабляць прыгожыя малюнкі ў клумбы. Гэта складана, але большасць маіх калег — апантаныя любоўю да навакольнага свету і да сваёй работы людзі, якія шчыруюць на карысць роднага горада і агульнага добрага настрою. Бывае, вядома, калі наша праца абясцэньваецца некаторымі гараджанамі, але пераважна мы атрымліваем ад людзей эмоцыі захаплення. Гэта наш галоўны стымул рухацца наперад», — дзеліцца Таццяна Масквіна.

Сімвал Міжнароднага фестывалю мастацтваў — валошка. Я пацікавілася, чаму дагэтуль у Віцебску не было блакітнай клумбы з гэтай кветкай. На прадпрыемстве расказалі, што такую ідэю ўжо спрабавалі ажыццявіць, але палявая валошка не прыжываецца ва ўмовах гарадской загазаванасці і забруджанасці глебы. Магчыма, калісьці ў сэрцы горада зазззяе гэтая сціплая, але не менш прыгожая за ўсе астатнія кветка, а пакуль культурная сталіца зіхаціць мільёнам іншых фарбаў.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА,
фота аўтара.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Сусветны банк прагназуе, што тэмпы росту глабальнай эканомікі рэзка запаволяцца

Сусветны банк прагназуе «змрочныя перспектывы» для глабальнай эканомікі, паведамляе Associated Press. Тэмпы росту, верагодна, рэзка запаволяцца сёлета з-за высокіх працэнтных ставак, наступстваў крызісу ва Украіне і пандэміі каранавіруса. Такі прагноз прадставіў Сусветны банк. Паводле яго ацэнак, міжнародная эканоміка сёлета вырасце ўсяго на 2,1 працэнта пасля росту на 3,1 працэнта летась. Галоўны эканаміст Сусветнага банка Індэрміт Гіл назваў апошнія даныя «яшчэ адной змрочнай справаздачай». Банк, паводле яго слоў, чакае, што рэзкае і сінхранізаванае запаволенне мінулага года працягнецца да рэзкага запаволення сёлета. Як мяркуе Гіл, да канца наступнага года траціна краін, якія развіваюцца, не дасягне ўзроўню даходу на душу насельніцтва, які ў іх быў у канцы 2019-га.

У Іране прадставілі найноўшую гіпергукавую ракету

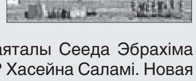

Гіпергукавая ракета «Фатах» была паказана Паветрана-касмічнымі сіламі Корпуса вартавых ісламскай рэвалюцыі (КВІР) Ірана. Пра гэта паведаміла РІА «Навіны». Гіпергукавая ракета была паказана ў прысутнасці афіцыйных асоб — прэзідэнта аяталы Сееда Эбрахіма Раісі і галоўнакамандуючага КВІР Хасейна Саламі. Новая распрацоўка здольная абмінуць сістэмы ПРА і ліквідаваць іх. Далёкасць ракеты «Фатах» складае 1,4 тысячы кіламетраў. Хуткасць, у сваю чаргу, дасягае 14-15 тысяч кіламетраў у гадзіну. Высокая дакладнасць і манеўранасць прадстаўленай ракеты дазваляе ёй заставацца нябачнай для радыёлакацыйных сістэм. Гэты тып ракет ужо выкарыстоўваюць Расія, Кітай і ЗША. Раней Мінабароны Ірана прадставіла мадэрнізаваную ракету вялікай далёкасці, якая атрымала назву «Хайбар».

У Фінляндыі выпісалі рэкордны штраф за перавышэнне хуткасці

76-гадоваму фінскаму бізнесмену, старшыні холдынгавай кампаніі з прыбыткам 350 мільёнаў еўра ў год Андэрсу Віклёфу быў выпісаны штраф за перавышэнне хуткасці ў 121 тысячу еўра, паведаміла ТАСС. Па словах самога бізнесмена, ён не паспеў знізіць хуткасць з 82 км у гадзіну, калі ў адпаведнасці з дарожным знакам павінен быў скінуць яе адразу на 20 км у гадзіну — з 70 да 50 км у гадзіну. Адзначаецца, што гэта не першае такое парушэнне фіна. Штрафы за парушэнне правілаў дарожнага руху ў Фінляндыі залежаць ад цяжкасці правіннасці і даходу правапарушальніка, які паліцыя імгненна вызначае ў цэнтральнай базе даных падаткаплацельшчыкаў. Самы ж вялікі ў свеце штраф за перавышэнне хуткасці быў выпісаны ў Швейцарыі ў 2010 годзе — каля 1,1 мільёна еўра.

НА ХВАЛІ СПЁКІ

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Дык вось, метэаралагічныя карты згаданага інстытута, апублікаваныя айчынным тэлеграм-каналам «Надвор'е», сведчаць аб тым, што ў сярэднім тэмпература летам у нашай краіне будзе на 1,5 градуса вышэй за кліматычную норму. Першы восеньскі месяц таксама парадуе цёплым надвор'ем, ён будзе ў сярэднім на 0,5 градуса цяплейшы, чым звычайна.

Што датычыцца ападкаў, то іх летам 2023 года, паводле ацэнак сіноптыкаў, будзе значна менш, чым звычайна, — у чэрвені-ліпені будзе выпадаць на 5—10 міліметраў ападкаў менш, чым у сярэднім у 1991—2020 гадах. Узровень ападкаў вернецца да нормы толькі да верасня — у пачатку восені ў цэнтральных раёнах, паводле прагнозаў, выпадзе нават на 5—10 міліметраў ападкаў больш, чым звычайна.

А што ж нашы эксперты? Яшчэ раз нагадаем, што афіцыйна айчынныя сіноптыкі не рызыкуюць прадказваць надвор'е больш як на тыдзень, таму што вялікая рызыка памыліцца.

Іншая справа — выказаць здагадку і пазначыць тэндэнцыі на аснове назіранняў апошніх гадоў, як тое робіць вядомы спецыяліст Дзмітрый Рабаў. Паводле яго інфармацыі, аналізуючы прагнастычную інфармацыю сусветных цэнтраў і інстытутаў, можна меркаваць, што лета ў Беларусі чакаецца вельмі цёплым. Тэмпературны фон прагназуецца на 1—2 градусы вышэйшы за кліматычную норму. Не абыдзецца летні перыяд і без спёкі. Яе прынясуць шырокія гарачыя антыцыклоны. «Чакаецца некалькі хваль спёкі працягласцю больш за адзін тыдзень», — папярэдзіў Дзмітрый Рабаў.

Спецыяліст лічыць, што перыяды пахаладанняў не будуць працяглымі. Сайты доўгатэрміновых прагнозаў надвор'я абяцаюць у найбліжэйшыя тры тыдні чэрвеня дзённую тэмпературу ад 18 да 25 цяпла. А ў апошняй дэкадзе — каля 25 цяпла.

Паводле айчыннай статыстыкі, сярэдняя тэмпература летняга сезона — плюс 18 градусаў. Яна ўзрастае па тэрыторыі краіны з паўночнага захаду на паўднёвы ўсход і змяняецца ў межах ад плюс 16,7 градуса да плюс 19,4 градуса.

Самае халоднае лета было амаль сто гадоў таму — у 1928 годзе, тады сярэдняя тэмпература была плюс 14,6 градуса. А самае цёплае лета адзначалася ў 2010-м, з сярэдняй тэмпературай плюс 20,6 градуса.

У чэрвені—жніўні ў сярэднім адзначаецца ад 29 да 57 гарачых дзён (дзён з максімальнай тэмпературай паветра плюс 25 градусаў і вышэй). У асобныя гады дзённыя максімумы ўзнімаюцца да плюс 35 градусаў і вышэй, што з'яўляецца небяспечнай гідраметэаралагічнай з'явай, распавялі ў Белгідрамеце.

Рэкорд чэрвеньскай спякоты быў устаноўлены 23 чэрвеня 2021 года і склаў плюс 37,1 градуса. Рэкорд холаду — мінус 2,3 градуса — быў адзначаны ноччу 1 чэрвеня 2001 года на станцыі «Палеская» і 11 чэрвеня 1982 года ў Оршы.

Ліпень у Беларусі — самы цёплы і дажджлівы месяц лета. Самы гарачы ліпень быў у 2010 годзе (плюс 22,6 градуса), а самы халодны — у далёкім 1979-м (плюс 14,4 градуса).

А абсалютны рэкорд дня спёкі ў Беларусі за ўвесь час назіранняў быў у жніўні. У Гомелі 8 жніўня 2010 года зафіксавалі плюс 38,9 градуса. Самы халодны быў жнівень 1966-га — мінус 3,4 градуса 30 жніўня 1966 года на станцыі «Палеская».

БУДУЧЫЯ РЭКОРДЫ ПЯЦІГОДКІ

А цяпер мы прааналізуем новы бюлетэнь Сусветнай метэаралагічнай арганізацыі. Пра што кажуць нам гэтыя лічбы? Верагоднасць таго, што прынамсі ў адзін з гадоў у перыяд з 2023 да 2027 года сярэднегадавая глабальная прыземная тэмпература больш чым на 1,5 градуса перавысіць даіндустрыяльныя ўзроўні 1850—1900 гадоў, складае 66 %. Верагоднасць таго, што хоць бы адзін з наступных пяці гадоў і пяцігадовы перыяд у цэлым стануць самымі цёплымі ў гісторыі назіранняў, складае 98 %.

«Гэты даклад не азначае, што мы назаўжды перавысім узровень у 1,5 градуса, названы ў Парыжскім пагадненні, якое датычыцца доўгатэрміновага пацяплення на працягу многіх гадоў. Тым не менш, СМА выказвае трывогу з нагоды таго, што частата часовых перавышэнняў узроўню ў 1,5 градуса будзе нарастаць», — заявіў генеральны сакратар метэаралагічнай арганізацыі прафесар Петэры Таалас.

«У найбліжэйшыя месяцы чакаецца гарачая з'ява Эль-Ніньё, якая ў спалучэнні з антрапагенным змяненнем клімату выведзе глабальныя тэмпературы на невядомую тэрыторыю. Гэта будзе мець далёка ідучыя наступствы для здароўя, харчовай бяспекі, кіравання воднымі рэсурсамі і навакольнага асяроддзя. Нам трэба падрыхтавацца», — сказаў Таалас.

Згодна з бюлетэнем на глабальным клімаце на перыяд ад года да дзесяцігоддзя, вядучым цэнтрам СМА па такіх прагнозах, верагоднасць таго, што сярэдні пяцігадовы пакажчык перавысіць парог у 1,5 градуса, складае ўсяго 32 %.

Верагоднасць часовага перавышэння адзнакі ў 1,5 градуса пастаянна расце з 2015 года, калі яна была блізкая да нуля. У перыяд з 2017 да 2021 года верагоднасць перавышэння складала ўжо 10 %.

У гэтым дакладзе паведамляецца, што сярэдняя глабальная тэмпература паветра ў 2022 годзе была на 1,15 градуса вышэйшая, чым у сярэднім за 1850—1900 гады. Ахаладжальны эфект феномена Ла-Нінья, які крыху запаволіў доўгатэрміновую тэндэнцыю да пацяплення на працягу апошніх трох гадоў, зменшыўся летась, і дадзеная з'ява скончылася ў сакавіку 2023 года.

У найбліжэйшыя месяцы прагназуецца развіццё з'явы Эль-Ніньё, якая павышае сярэднюю глабальную тэмпературу на наступны год пасля яе пачатку, гэта значыць у 2024 годзе. Чакаецца, што да 2027 года сярэдняя глабальная тэмпература паветра ў асобныя гады будзе на 1,1—1,8 градуса вышэйшая за сярэднюю даіндустрыяльную.

Імавернасць таго, што, прынамсі, у адзін з наступных пяці гадоў будзе пабіты тэмпературны рэкорд, устаноўлены ў 2016 годзе, калі адбылася выключна моцная з'ява Эль-Ніньё, складае 98 %, паведамляюць эксперты метэаралагічнай арганізацыі.

АДХІЛЕННЕ АД НОРМЫ

Сіноптыкі нашай суседкі прагназуюць, што будучае лета ў Расіі можа стаць самым гарачым за апошнія 150 гадоў. Кліматолагі гэтай краіны заяўляюць, што змены клімату выкліканыя ў першую чаргу дзейнасцю чалавека, і ён жа ў стане знізіць іх тэмп.

«Тэмпературная анамалія — рэч адносная. На поўначы Расіі 28 градусаў — ужо анамалія, а ў Краснадары такой будзе, напэўна, тэмпература плюс 40 градусаў. Прычым чым далей на поўнач, тым адхіленне ад тэмпературнай нормы істотнейшае. Растлумачыць гэта можна асаблівасцю цыркуляцыі атмасферы ў эпоху глабальнага пацяплення. Уварванне паветраных мас часцей адбываецца ў мерыдыянальным кірунку. Гэта значыць халоднае паветра ідзе з поўначы або гарачае паветра ідзе з поўдня», — адзначае эксперт.

Хвалі спёкі ж, па словах кліматолага, фіксуюцца, калі анамальна высокая тэмпература трымаецца пяць і больш дзён. Такія сітуацыі небяспечныя для здароўя чалавека, яны павялічваюць рызыку сардэчна-сасудзістых ускладненняў і смяротных зыходаў. Таму трэба старацца пазбягаць працяглага ўздзеяння спякоты, выкарыстоўваць кандыцыянеры і па магчымасці з'язджаць з мегаполісаў у больш прахалодныя месцы.

«Мы павінны быць гатовыя да таго, што частата небяспечных з'яў, у тым ліку хваль спёкі, вырасце разы ў тры. Але будзем спадзявацца, што не ў дзесяць. Таму што сусветная супольнасць — усе краіны: і Расія, і Кітай, і ЗША — заявіла пра намер дасягнуць вугляроднай нейтральнасці да канца стагоддзя, у 2060—2070-я гады. Гэта значыць зменшыць выкіды, а тыя, што засталіся, кампенсаваць за кошт паглынання лясамі», — заявіў кліматолаг.

Спецыялісты мяркуюць, што частата небяспечных метэаралагічных з'яў узрасце ўдвая да сярэдзіны стагоддзя. Хвалі спёкі будуць большыя і мацнейшыя, ападкі пачнуць выпадаць больш нераўнамерна: калі пэўная колькасць ападкаў выпадала за дзве гадзіны, то цяпер — за 20 хвілін, а снегападаў стане мала, але яны будуць вельмі моцнымі.

«Лячэнне праблем клімату — беражлівае стаўленне да рэсурсаў: да вады, да электраэнергіі, да прадуктаў харчавання, — адзначае эксперт. — Гэта вельмі правільны шлях, ён вядзе да зніжэння выкідаў парніковых газаў. Тут палягае галоўны фактар, якім чалавек уплывае на клімат».

ПРАБЛЕМА ВЯЛІКАГА ГОРАДА

Анамальная спякота вельмі цяжка пераносіцца ў мегаполісах. Як лічаць расійскія эксперты, самае небяспечнае — яе наступствы. Вядома, што гарачыня ўплывае на здароўе людзей. Прычым не маладых і здаровых, а, як правіла, пажылых або тых, якія маюць сардэчна-сасудзістыя захворванні. Наогул само паняцце «хваля спякоты» — шмат у чым медыцынскае. Галоўная геафізічная абсерваторыя ў Пецярбургу лічыць хвалі спёкі, калі максімальная тэмпература днём перавышае нейкае значэнне на працягу пяці і больш дзён. Таму што да гэтага наш арганізм трымаецца, а пасля пачынае ламацца. На жаль, колькасць смяротных зыходаў большае нават не падчас хвалі спякоты, а калі яна ўжо скончылася.

Мегаполіс — гэта, вядома, чорны распалены асфальт. Калі ў прыгарадах ці дзесьці ў дачнай мясцовасці тэмпература 30 градусаў, то ў цэнтры мегаполіса будзе мінімум 35 градусаў. Зразумела, што там людзям значна цяжэй.

Пацяпленне ўплывае і на інфекцыйныя захворванні — іх пераносчыкі выдатна сябе адчуваюць пры больш цёплых тэмпературах. У прыродзе могуць быць і паводкі, і засухі, і лясныя пажары, і праблемы для інфраструктуры на вечнай мерзлаце. Якая, на жаль, растае, кожнае лета ўсё глыбей.

ЛЕДНІКОВЫ ПЕРЫЯД БУДЗЕ, АЛЕ НЯХУТКА

Натуральныя змены клімату заўсёды былі, ёсць і будуць. Але яны вельмі доўгатэрміновыя. Мы рухаемся ад аднаго ледніковага перыяду да наступнага. Цяпер мы ў цёплым прамежку, ён звычайна доўжыцца каля 20 тысяч гадоў, а прыкладна 80 тысяч гадоў — халодны перыяд. Вядома, праз нейкую колькасць тысячагоддзяў мы паступова будзем уваходзіць у халодны перыяд, але гэта гіганцкі маштаб.

Цяпер паглядзім, што адбываецца кожны год і як залежыць клімат ад варыяцый акіянскіх плыняў. Ёсць такія з'явы ў Ціхім акіяне, як Эль-Ніньё і Ла-Нінья. Супрацьлеглыя фазы, якія залежаць ад цыклаў сонца. Усё гэта вельмі моцна ўплывае на тэмпературу ў канкрэтны год. У прамежкавым маштабе 50—100 гадоў галоўным фактарам будзе ўзмацненне чалавекам парніковага эфекту. Ёсць і іншыя эфекты ад чалавека, якія накладаюцца на натуральныя варыяцыі і з'яўляюцца дамінуючымі. Будзем спадзявацца, што чалавецтва з усім гэтым справіцца, а нашы далёкія нашчадкі проста забудуць пра тое, што былі такія казусы ў гісторыі Зямлі. Будзем спадзявацца, што мы выйдзем з сітуацыі з мінімумам страт.

Сяргей КУРКАЧ.

МЕДЫЙНАЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ ПРА ЯНКУ МАЎРА

Выйшаў пяты, майскі, нумар навуковага і метадычнага часопіса «Роднае слова», прысвечаны класіку беларускай дзіцячай літаратуры Янку МАЎРУ (1883 — 1971). Усе 94 старонкі аўтарытэтнага ў айчыннай агульнаадукацыйнай і вышэйшай школе выдання прысвечаны жыццю і творчасці пісьменніка, на творах якога выхоўвалася не адно пакаленне дзяцей.

Ва ўступным слове да нумара галоўны рэдактар часопіса Наталля ШАПРАН адзначае: «... гэты нумар не толькі ўмацоўвае традыцыю часопісных альманахаў, але і вылучаецца ў іх шэрагу ўзнёслым настроем, прадчуваннем хуткай разгадкі, што вось-вось напаткае навукоўцу-вандроўніка. Чамусьці здаецца, што працуючы над грунтоўнымі артыкуламі, шаноўныя аўтары часам не маглі стрымаць усмешкі на вуснах. Нібы той хлопчык з апавядання пісьменніка «Шчасце», якога перапаўняла невымернае пачуццё...» І далей: «Свет Янкі Маўра найперш належыць дзецям. Вось чаму ў нашым альманаху ідзе гаворка пра гісторыю станаўлення ў Беларусі дзіцячага радыётэатра і кінематографа, разглядаецца навучанне асэнсаванаму чытанню — важнаму складніку выхавання асобы і яе сацыялізацыі, прапануюцца сучасныя формы работы з дзецьмі — інтэлектуальныя гульні, літаратурныя квэсты і інш.

А яшчэ тут іскрыцца яркімі фарбамі сведчанне жывога чытацкага водгуку на творы «Дзеда Маўра» — нібыта сённяшнюю дзятву і мудрае слова пісьменніка не падзяляюць дзесяцігоддзі ды неверагодныя здабыткі навукова-тэхнічнага прагрэсу. Відаць, дзіцячая прага да новага і аўтарская шчырасць мацнейшыя за іх...»

У «маўраўскім» нумары выступаюць доктар філалагічных навук Ванда БАРОЎКА («Фенаменальнасць прыгодніцкіх аповесцяў Янкі Маўра 1920-х гг.»), кандыдат філалагічных навук Віктар ЖЫБУЛЬ («Кожны новы дом — гэта мастацкі твор...» з падзагалоўкам: «Сталіца ў жыцці і творчасці Янкі Маўра»), кандыдат філалагічных навук Марыя ШАМЯКІНА («Піянер дзіцячай фантастыкі Янка Маўр»), кандыдат філалагічных навук Ала ЖАРДЗЕЦКАЯ («Свет дзяцінства — асобная планета»; у падзагалоўку: «Наватарства Янкі Маўра ў станаўленні беларускай дзіцячай літаратуры»), кандыдат філалагічных навук Алена МІХАЛЕВІЧ («Моўны талент Янкі Маўра»), доктар філалагічных навук Вольга ЛЯШЧЫНСКАЯ «Заканамернасці фразеалогіі і выкарыстання фразеалагізмаў у мове аповесці «Палескія рабінзоны» Янкі Маўра»), іншыя дасведчаныя вучоныя, настаўнікі.

Адметную і раней не распрацаваную тэму раскрывае і літаратуразнаўца Сяргей ШАПРАН у артыкуле «Пісьменнік Янка Маўр як персанаж мастакоўскіх жартаў».

«Маўраўскі» нумар «Роднага слова» багата ілюстраваны. Увогуле перыядычнае выданне па праве можна лічыць энцыклапедычным у адлюстраванні жыцця і творчасці класіка.

140-гадовы юбілей Янкі Маўра знайшоў сваё выразнае адлюстраванне на старонках многіх і многіх перыядычных выданняў краіны, у вядучых грамадска-палітычных газетах («Звязда», «СБ. Беларусь сегодня» і іншых), на тэлебачанні і радыё. Раней складвалася традыцыя, што юбілеі такіх яркіх асоб, якія прынеслі гонар нашай літаратуры, нашай культуры, нашай краіне, асвятляліся і ў мясцовых

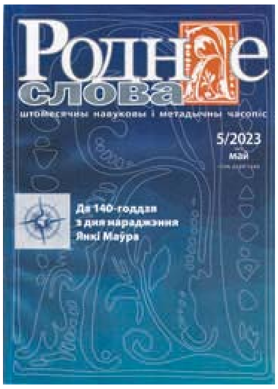

рэгіянальных выданнях. Хацелася б вярнуць гэту традыцыю. А калі ўсё ж нехта будзе яе аднаўляць у розных раённых і абласных газетах, то ўжо сёння знайдзіце пяты, майскі, нумар «Роднага слова» за сёлетні год. Вас чакае мноства адкрыццяў, вы пазнаёміцеся з выдатнай кагортай маўразнаўцаў.

Мікола БЕРЛЕЖ.

ЧЫРВОНКА
Чырвоная змена

8 ЧЭРВЕНЯ 2023 г.
ЧАЦВЕР
№ 11 (15955)

Выдаецца з 21 красавіка 1921 года

Маладыя імёны

Ангеліна ЯРАШЧУК:

«Заўсёды бяруся за нялёгкія задачы»

Нашай гераіні 16 гадоў, а яе дзень распісаны па хвілінах. У яе досыць работы ў шматлікіх праектах, перамог у конкурсах і цікавага досведу. Мы пагаварылі з дзяўчынай і даведаліся, як ёй удаецца пераадольваць страхі і ўвасабляць у жыццё самыя смелыя мары.

Па словах гераіні, з дзяцінства яна была суперактыўнай. Мама старалася пазнаёміць яе з рознымі захапленнямі, якія толькі існуюць. Ангеліна займалася і спевамі, і гімнастыкай. Пачынаючы з пяці гадоў дзяўчынка наведвала шмат гурткоў, а вось уласна спевы ўзніклі выпадкова.

— У мяне не было асаблівых вакальных даных: калі прыйшла праслухоўвацца, сказалі, што я наўрад ці даб'юся значных поспехаў, — згадвае дзяўчына. — Але, як той казаў, я вельмі ўпартая і працалюбівая. Толькі ўпартасць і праца з педагогамі, а галоўнае — жаданне, і дапамагаюць дамагацца таго, чаго сапраўды хочацца.

У Ангеліны большасць аўтарскіх песень, але ёсць і творы з рэпертуару іншых спявачак.

— Я супрацоўнічаю з таленавітым кампазітарам Аляксандрам Сухаравым, таму ў мяне шыкоўныя, прыгожыя, лірычныя і рытмічныя мелодыі «Мова», «Загадай жаданне», «Пульс», ёсць таксама і іншыя аўтарскія песні — «Feeling good», «Толькі трымайся», «Балет», «Я беларуска». Лічу сябе ўніверсальный вакалісткай, таму песню падбіраю пад пэўнае мерапрыемства. Заўсёды бяруся за нялёгкія задачы, якія, здавалася б, немагчыма выканаць, і скажу, што заўсёды атрымліваецца.

Ангеліна шмат за што ўдзячная маці. Найперш, за тую падтрымку і дапамогу, якую яна пастаянна аказвае. Наталля Яўгенаўна не прапускае ні адно выступленне дачкі, заўсёды побач за кулісамі.

— Мама — незаменная частка майго жыцця, — кажа наша гераіня. — Яна дапамагае з пераапрананнем, хвалюецца, вырашае праблемы, адвозіць і забірае мяне пасля канцэртаў, заняткаў. Без яе было б усё складана.

— У вас прыгожыя вобразы падчас выступленняў. Раіцеся з матуляю наконт гэтага?

— Сцэнічная сукенкі, як правіла, — ідэя мамы. Яна вельмі часта бывае на рэпетыцыях, уяўляе вобраз, натхняецца песняй і сама пачынае распрацоўваць касцюмы. Пасля знаходзіць людзей, якія могуць стварыць такую прыгажосць.

Маці нашай гераіні не звязана са светам музыкі — яна настаўніца англійскай мовы. Аднак, па словах Ангеліны, заўсёды была актыўнай і за столькі гадоў знаходжання ў творчым асяроддзі вельмі добра разбіраецца ў музыцы. Наталля Яўгенаўна не толькі дарадца дачкі, але і строгі настаўнік, які працуе з ёй у адной камандзе. Тата, Яўген Варфаламеевіч, таксама заўсёды на сувязі, падтрымлівае маральна, глядзіць канцэрты з удзелам дачкі па тэлебачанні.

(Заканчэнне на 8-й стар. «ЧЗ».)

У ліку найлепшых

УХВАЛЕНЫ САМЫЯ ІНІЦЫЯТЫЎНЫЯ ПРАЕКТЫ

У сталіцы ў Рэспубліканскім доме моладзі адбылося пасяджэнне рэспубліканскай камісіі па падвядзенні вынікаў другога сезона конкурсу маладзёжных ініцыятыў.

У яе склад пад старшынствам міністра адукацыі Андрэя Іванца ўвайшлі прадстаўнікі органаў выканаўчай улады, дэпутацкага корпуса, вядучых грамадскіх аб'яднанняў краіны, ФПБ, Савета маладых вучоных НАН Беларусі, Савета працоўнай моладзі. Гаворачы аб конкурсе, міністр адукацыі Андрэй Іванец падкрэсліў, што сёння такі фармат узаемадзеяння ў маладых людзей запатрабаваны. Усяго на адрас арганізацыйнага камітэта паступіла 219 заявак.

Сярод асноўных крытэрыяў ацэнкі былі актуальнасць і сацыяльная значнасць ініцыятывы. Праекты закранаюць розныя напрамкі: захаванне гістарычнай памяці, фарміраванне музейных экспазіцый, IT-сфера, адкрыццё каворкінг-цэнтраў і інавацыйных модульных пляцовак. Акрамя таго, паступілі заяўкі ў сферы міжнароднага супрацоўніцтва, добраўпарадкавання. Шмат разнастайных прапаноў, звязаных з засваеннем інфармацыйнай прасторы, у тым ліку мабільныя дадаткі, сайты, цікавыя платформы.

З ліку ўсіх прадстаўленых праектаў на рэспубліканскім узроўні пад увагу камісіі трапіла 48 праектаў, з якіх былі вызначаны 20 найлепшых, што атрымаюць фінансавую падтрымку з дзяржбюджэту, а таксама ўстановы, якія забяспечваюць рэалізацыю заяўленых праектаў. Яшчэ два праекты будзе фінансаваць БРСМ. Дарэчы, калі нейкая ініцыятыва не стала пераможцам, то яе можна дапрацаваць і падаць на конкурс на 2024 год. Заяўкі ў трэцім сезоне плануецца прымаць ужо ў верасні—кастрычніку.

Асноўны напрамак рэалізацыі маладзёжных ініцыятыў — стварэнне ўмоў для падтрымкі актыўнага ўдзелу маладых грамадзян у сацыяльна-эканамічных і грамадска-палітычных працэсах, фарміраванні і рэалізацыі дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

Прафарыенцір

ДЫЗАЙН МУЛЬТЫМЕДЫЯ І МІКРАБІЯЛОГІЯ

Якія спецыяльнасці прапануюць абітурыентам установы адукацыі ў рэгіёнах

Прынцып «дзе нарадзіўся, там і спатрэбіўся» ў Міністэрстве адукацыі раяць узяць абітурыентам на ўзбраенне і паступаць у рэгіянальныя ВНУ. У адпаведнасці з даручэннем кіраўніка дзяржавы сёлета на два працэнты быў скарочаны прыём у сталічныя ўстановы вышэйшай адукацыі і прыкладна на столькі ж павялічаны прыём у рэгіянальныя ВНУ. Гэта абумоўлена неабходнасцю замацавання кадраў у абласцях.

Напрыклад, вышэйшыя навучальныя ўстановы Віцебскай вобласці плануюць прыняць у гэтым годзе каля 4,5 тысячы абітурыентаў, з якіх каля 2,7 тысячы — на бюджэт. У ВНУ Брэсцкай вобласці план прыёму складае каля 4 тысяч чалавек: больш за 2 тысячы плануецца прыняць за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту і каля 1,9 тысячы абітурыентаў — на платнай аснове.

Для таго каб прыцягнуць на вучобу добра падрыхтаваных і матываваных абітурыентаў, патрабуецца карпатлівая мэтанакіраваная прафарыентацыйная работа. Гэта добра разумеюць у рэгіянальных установах адукацыі, бо ім даводзіцца канкурыраваць за сваіх абітурыентаў са сталічнымі ВНУ.

Мэтавы набор — на новых умовах

Як адзначыў падчас сустрэчы з журналістамі **начальнік галоўнага ўпраўлення прафесійнай адукацыі Міністэрства адукацыі Сяргей ПІШЧОЎ**, прыёмная кампанія гэтага года праходзіць з улікам шэрагу навацый, асноўнай мэтай якіх з'яўляецца прыцягненне найбольш матываваных абітурыентаў, якія ведаюць тыя кірункі, з якімі ў далейшым плануюць звязаць сваю прафесійную дзейнасць.

(Заканчэнне на 2-й стар. «ЧЗ».)

ДЫЗАЙН МУЛЬТЫМЕДЫЯ І МІКРАБІЯЛОГІЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Па меркаванні прадстаўніка Міністэрства адукацыі, рэгіянальныя ВНУ правялі сур'ёзную работу па фарміраванні лічбаў прыёму ва ўмовах мэтавай падрыхтоўкі. Упершыню набор на мэтавыя месцы быў вынесены за рамкі асноўнай прыёмнай кампаніі. Ён стартаваў 1 чэрвеня. З 6 да 13 чэрвеня ў ВНУ праходзяць уступныя іспыты ў вуснай або практычнай форме. А залічэнне адбудзецца да 16 чэрвеня. Абітурыенты, якім не пашчасціць паступіць на мэтавае месца, змогуць прыняць удзел у прыёмнай кампаніі ў асноўную хвалю, якая распачнецца 17 ліпеня.

Па словах Сяргея Пішчова, ва ўстановах вышэйшай адукацыі Брэсцкай вобласці выдзелена каля 500 мэтавых месцаў (без уліку педагагічных спецыяльнасцяў). Гэта сведчыць аб тым, што прадпрыемствы рэгіёна нацэлены на тое, каб рыхтаваць спецыялістаў канкрэтна пад свае вытворчасці.

У параўнанні з 2022 годам у рэгіёне быў павялічаны набор на запатрабаваныя спецыяльнасці «Матэматыка і інфарматыка», «Фізіка і інфарматыка», «Дашкольная адукацыя», «Сучасныя замежныя мовы», «Мытная справа».

Каб моладзь не з'язджала ў сталіцу

Навацыя гэтай уступнай кампаніі — прывілеі, якія атрымалі выпускнікі трох устаноў адукацыі. Так, выпускнікі Ліцэя Палескага дзяржаўнага ўніверсітэта, Ліцэя Беларуска-Расійскага ўніверсітэта і Ліцэя БДУ змогуць стаць студэнтамі гэтых ВНУ без здачы экзаменаў. Такая прывілея распаўсюджваецца на тых, хто мае ў дакуменце аб адукацыі адзнакі не ніжэй за «9» балаў па вучэбных прадметах, што адпавядаюць прадметам профільных іспытаў, і адзнакі не ніжэй за «8» балаў па ўсіх астатніх вучэбных прадметах.

Адметнасцю прыёмнай кампаніі сталі і алімпіяды, якія праходзілі ў рэгіянальных ВНУ ў лютым-сакавіку гэтага года. Па іх выніках шэраг абітурыентаў ужо рэкамендаваны да залічэння. Так, напрыклад, у Полацкім дзяржаўным універсітэце алімпіяды праходзілі па васьмі прадметах. Іх пераможцы мелі магчымасць без экзаменаў паступіць на 15 спецыяльнасцяў.

Фота Лізаветы ГОЛАД

Дыпломы пераможцаў атрымалі 54 чалавекі. У Віцебскім дзяржаўным медуніверсітэце па выніках алімпіяды 67 пераможцаў атрымалі персанальныя запрашэнні стаць студэнтамі.

— Універсітэцкія алімпіяды дапамагаюць зменшыць адток у сталіцу найбольш падрыхтаваных і матываваных хлопцаў і дзяўчат, якія ў выпадку паступлення ў сталічныя ВНУ дадому часцей за ўсё ўжо не вяртаюцца, — разважае **прарэктар па вучэбнай рабоце Віцебскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя П. Машэрава Міраслава БОБРЫК.** — Так, у нас, напрыклад, у заключным туры алімпіяды прынялі ўдзел 526 чалавек, 160 чалавек сталі пераможцамі і прэтэндуюць на 78 месцаў, выдзеленых у адпаведнасці з квотамі (да 15 працэнтаў на дзённую форму атрымання адукацыі). У пераможцаў алімпіяды ёсць магчымасць паступіць без экзаменаў на 17 спецыяльнасцяў.

Прадстаўнікі ВНУ нагадалі, што **пераможцы ўнутрыўніверсітэцкіх алімпіяд будуць залічаны на профільныя спецыяльнасці ў адпаведнасці з квотай пры ўмове падачы дакументаў у прыёмную камісію да 15 чэрвеня.** Таму ім трэба гэта зрабіць адразу пасля атрымання школьнага атэстата.

Магчымасці для выбару пашыраюцца

Каментуючы сістэму падрыхтоўкі кадраў у Віцебскай вобласці, **начальнік галоўнага ўпраўлення па адукацыі аблвыканкама Дзмітрый ХОМА** адзначыў:

— Наша мэта — дайсці да кожнага выпускніка і індывідуальна падабраць яму траекторыю для прафесійнага развіцця і самарэалізацыі. І калі раней у нас больш як 60 працэнтаў дзевяцікласнікаў пераходзілі ў дзясяты клас, то ў апошнія гады 50 працэнтаў выпускнікоў базавай школы выбіраюць навучанне на ўзроўні сярэдняй спецыяльнай і прафесійна-тэхнічнай адукацыі. А гэта дадаткова каля тысячы падрыхтаваных для нашага рэгіёна спецыялістаў...

Мы імкнёмся да таго, каб кожны адзінаццацікласнік дакладна разумеў сваю далейшую траекторыю. З мэтай прафарыентацыі ў нашым рэгіёне працуюць 96 класаў і груп педагагічнага профілю, у якіх навучаюцца каля тысячы старшакласнікаў. І 1589 школьнікаў навучаюцца ў профільных класах аграрнай накіраванасці. Аблвыканкам і ўстановы адукацыі адсочваюць патрэбы рэгіёна ў тых ці іншых кадрах (а па некаторых спецыяльнасцях кадры рыхтуюцца толькі ў нас для ўсёй краіны) і ўносяць змяненні ў структуру падрыхтоўкі кадраў.

Так, у пераліку спецыяльнасцяў Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта з новага навучальнага года з'явяцца дзве новыя — графічны- і мультымедыя-дызайн, а таксама бізнес-адміністраванне. Таксама аднаўляецца набор на спецыяльнасць «Вытворчасць вырабаў на аснове трохмерных тэхналогій» — яна вельмі запатрабаваная ў заказчыкаў кадраў. Увогуле, у структуры спецыяльнасцяў Полацкага ўніверсітэта вялікую долю складаюць спецыяльнасці тэхніка-тэхналагічныя, паколькі рэгіён прамысловы.

— Усяго ў гэтым навучальным годзе ўніверсітэт прапануе навучанне па 31 спецыяльнасці, — расказаў **рэктар Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ефрасінні Полацкай Юрый РАМАНОЎСКІ.** — Штогод мы праводзім ратацыю спецыяльнасцяў. На некаторыя прыпыняем набор, на іншыя, наадварот, аднаўляем. У 2023 годзе адбыліся змяненні ў Агульнадзяржаўным класіфікатары спецыяльнасцяў і кваліфікацый, таму можна казаць, што ўвесь пералік, які мы прапануем, абноўлены. Больш як 80 працэнтаў нашых спецыяльнасцяў змянілі сваю назву. Напрыклад, «Камп'ютарная бяспека» з гэтага года перайменавана ў «Кібербяспеку».

«Мы аналізавалі інфармацыю. Больш як 75 працэнтаў нашых абітурыентаў з'яўляюцца жыхарамі Віцебскай вобласці, 30 працэнтаў — жыхары Полацка, Наваполацка і раёна. Такім чынам, мы працуем у інтарэсах, найперш, нашага рэгіёна. І больш як 80 працэнтаў выпускнікоў размяркоўваюцца на прадпрыемствы і ў арганізацыі Віцебскай вобласці», — дадаў Юрый Раманоўскі.

У Віцебскім дзяржаўным універсітэце імя П. Машэрава будзе весціся набор на новыя спецыяльнасці «Мікрабіялогія» і «Сацыяльна-педагагічная псіхалагічная адукацыя» з прысваеннем кваліфікацыі «Педагог сацыяльны, педагог-псіхолаг». Будзе адноўлены набор на спецыяльнасці «Філалагічная адукацыя. Руская мова і кітайская мова» і «Філалагічная адукацыя. Руская мова і англійская мова».

Пад патрэбы заказчыкаў кадраў

На ўзроўні сярэдняй спецыяльнай адукацыі ў рэгіёнах таксама з'явяцца новыя для канкрэтных каледжаў спецыяльнасці, актуальныя для рынку працы ў рэгіёне.

Напрыклад, у Віцебскім дзяржаўным каледжы лёгкай прамысловасці і тэхналогій адкрыюцца спецыяльнасці «Бухгалтарскі ўлік, аналіз і кантроль» і «Мадэляванне і канструяванне абутку і скургалантарэйных вырабаў». У Віцебскім дзяржаўным тэхнічным каледжы будзе весціся набор па спецыяльнасцях «Распрацоўка і суправаджэнне вэб-рэсурсаў» (кваліфікацыя «Тэхнік-праграміст») і «Тэхнічнае забеспячэнне інфармацыйнай бяспекі» (кваліфікацыя «Тэхнік па інфармацыйнай бяспецы»). У Віцебскім дзяржаўным індустрыяльна-тэхналагічным каледжы з'явіцца «Мадэляванне, канструяванне і тэхналогія швейных вырабаў», дзе стануць рыхтаваць мадэльераў-канструктараў. У Аршанскім дзяржаўным політэхнічным каледжы — «Будаўніцтва будынкаў і збудаванняў» (можна будзе стаць тэхнікам-будаўніком).

Брэсцкія каледжы таксама прапануюць абітурыентам новыя магчымасці для здзяйснення прафесійнага выбару.

У Брэсцкім дзяржаўным каледжы сувязі рыхтуюць па сямі спецыяльнасцях. Сёлета, у сувязі з новым класіфікатарам спецыяльнасцяў і кваліфікацый, сур'ёзныя змены зведалі тры прафесіі: тэхніка-электроніка (спецыяльнасць змяніла назву на «Тэхнічную эксплуатацыю сродкаў вылічальнай тэхнікі»), сакратара-рэферэнта (павялічана колькасць гадзін на вывучэнне замежнай мовы) і спецыяліста па фінансавых паслугах (раней спецыяльнасць называлася «Страхавая справа»). Акрамя таго, у каледжы адкрываецца новая спецыяльнасць — «Інфармацыйныя кабельныя сеткі» з прысваеннем кваліфікацыі «Тэхнік па тэлекамунікацыях».

Брэсцкі дзяржаўны гандлёва-тэхналагічны каледж — адна з вядучых устаноў адукацыі ў сферы падрыхтоўкі спецыялістаў для гандлёвага абслугоўвання і грамадскага харчавання. Сумесна з базавым прадпрыемствам «Санта Брэмар» тут адкрываюць новую спецыяльнасць «Перапрацоўка рыбы і морапрадуктаў», інтэграваную са спецыяльнасцю «Абслугоўванне і выраб прадукцыі ў грамадскім харчаванні». Яе выпускнікі будуць мець кваліфікацыі «Апрацоўшчык рыбы і морапрадуктаў 4-га разраду» і «Кухар 4-га разраду». Плануецца набраць дзве групы: на базе базавай адукацыі і на базе 11 класаў.

Брэсцкі дзяржаўны каледж прыборабудавання аб'явіў набор на спецыяльнасць «Выраб малочных прадуктаў» з кваліфікацыяй «Аператар лініі ў вытворчасці харчовай прадукцыі 3-га разраду».

Як відаць, установы адукацыі разам з заказчыкамі кадраў імкнуцца ўлічваць патрабаванні часу і запыты абітурыентаў, прапаноўваючы навінкі, якія адносяцца да самых розных сфер дзейнасці.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Размова на роўных

«КРОПКІ НАД Ё» РАССТАЎЛЕНЫЯ...

У БДУ анансавана серыя сустрэч рэктара Андрэя Караля са студэнтамі. Гэта ініцыятыва была прапанавана студэнцкай моладдзю ў рамках новага праекта ВНУ «Кропкі над Ё». Ён накіраваны на стварэнне ўмоў для безбар'ерных стасункаў паміж навучэнцамі і адміністрацыяй універсітэта.

Першая сустрэча адбылася са студэнтамі эканамічнага факультэта. Яна прайшла ў нестандартным фармаце, галоўнай адметнасцю якога стала атрыманне зваротнай сувязі ад студэнцтва па ключавых пытаннях развіцця ўніверсітэта.

Візіт рэктара быў прысвечаны абмеркаванню актуальных праблем сучаснасці. У прыватнасці, Андрэй Кароль адзначыў неабходнасць фарміравання медыяадукаванасці ўніверсітэцкай супольнасці. Сённяназіраецца імклівае распаўсюджванне лічбавых тэхналогій і інфармацыйных патокаў ва ўсе сферы дзейнасці чалавека. Множацца фэйкі, няправільна інтэрпрэтуецца рэчаіснасць. У сувязі з гэтым рэктар рэкамендаваў уважліва сачыць за афіцыйным парадкам дня і старанна пераправяраць атрыманую інфармацыю.

Студэнтаў цікавілі магчымасці рэалізацыі стартап-праектаў, атрымання месца ў інтэрнаце, развіццё маладзёжнага

прадпрымальніцтва, перспектывы адкрыцця сумесных адукацыйных праграм у аспірантуры, стаўленне да нейрасетак, матэрыяльна-тэхнічнае забеспячэнне факультэта і інш. Дыскусійным стала пытанне аб ролі студэнцкага самакіравання ва ўніверсітэце. На думку рэктара, гэта магутны інструмент па развіцці і ўмацаванні ўзаемадзеяння з кіраўніцтвам ВНУ на гарызантальным і вертыкальным узроўнях. Важна, каб у актыўнасці маладзёжных арганізацый уключалася як мага больш студэнтаў.

У развіццё тэмы зваротнай сувязі ад моладзі рэктар звярнуўся да студэнтаў з просьбай прымаць актыўны ўдзел у вырашэнні агучаных праблем. «Усе ахвотныя ў любы момант могуць падзяліцца сваім вопытам, ідэямі, прапановамі аб удасканаленні работы ВНУ і ўнутрыарганізацыйнай камунікацыі», — падкрэсліў рэктар. У якасці прыкладу ён прывёў праект «Кропкі над Ё», які закліканы адказаць на ўсе пытанні навучэнцаў датычна адукацыі, пражывання ў інтэрнатах, фарміравання кошту навучання, стажыровак у іншых ВНУ, запланаваных мерапрыемствах і інш. Падрабязныя тлумачэнні тэмы студэнтам даюць кіраўнікі падраздзяленняў БДУ .

Сваім меркаваннем аб сустрэчы з рэктарам падзяліўся першакурснік эканамічнага факультэта Ігар Ганул: «Спадабаўся фармат стасункаў — адкрыты і дружалюбны. У самым пачатку дыялогу Андрэй Дзмітрыевіч даў зразумець, што мы можам задаваць любыя пытанні. Цікава было пачуць меркаванне рэктара па інфармацыйнай бяспецы, прадпрымальніцтве. Усе паўтары гадзіны гутаркі праляцелі незаўважна. Я злавіў сябе на думцы, што хацелася б пабольш такіх сустрэч».

Прадугледжваецца, што на працягу гэтага года рэктар сустрэнецца са студэнтамі ўсіх факультэтаў і адукацыйных інстытутаў ВНУ.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Трэці працоўны

МЕДЫКІ — У СТУДАТРАД

Рэспубліканскі штаб студэнцкіх атрадаў БРСМ упершыню рэалізуе ў Беларусі медыцынскі працоўны праект.

Па словах другога сакратара Цэнтральнага камітэта Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі Аляксандра Прохарава, медыцынскі профіль студэнцкіх атрадаў актыўна развіваецца: «Мы бачым, як выраслі не толькі лічбы па выніках мінулага года, але і ўцягнутасць студэнтаў у работу студатрадаў гэтага профілю. Ужо апрабаваны ўдзел беларускіх медатрадаў у Расійскай Федэрацыі. Гэтай вясной мы правялі першы злёт медыцынскіх студэнцкіх атрадаў. А самае галоўнае, што ўсё больш медыцынскіх устаноў бачаць у байцах беларускіх студэнцкіх атрадаў медыцынскага профілю надзейных партнёраў».

Першы студатрадаўскі праект з удзелам каля 60 студэнтаў і навучэнцаў профільных медыцынскіх устаноў адукацыі з усёй Беларусі будзе рэалізаваны ў Наваполацку — маладзёжнай сталіцы нашай краіны і ў гістарычным Полацку: на базе Наваполацкай цэнтральнай гарадской бальніцы, Полацкай цэнтральнай гарадской бальніцы і Полацкай абласной псіхіятрычнай бальніцы, дзе маладыя людзі будуць працаваць у якасці малодшага і сярэдняга медыцынскага персаналу і развіваць свае прафесійныя навыкі.

Гэта стала магчыма дзякуючы цеснаму супрацоўніцтву з Міністэрствам аховы здароўя, а таксама Наваполацкім гарвыканкамам, Полацкім райвыканкамам і дзяржаўнай падтрымцы студатрадаўскага руху. Плануецца, што праект стартуе 6 ліпеня і працягнецца да канца жніўня. Студэнцкія медыцынскія атрады для ўдзелу ў ім будуць сфарміраваны на конкурснай аснове. На працягу месяца ахвотныя юнакі і дзяўчаты змогуць падаваць свае заяўкі ў Рэспубліканскі штаб студэнцкіх атрадаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Агульны інтарэс

ШЭРАГІ ЧЫГУНАЧНІКАЎ ПАПОЎНІЦЬ МОЛАДЗЬ

Сёлета на Беларускую чыгунку будуць накіраваны каля 200 выпускнікоў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта транспарту з вышэйшай адукацыяй і больш за 400 выпускнікоў яго філіялаў — з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй, паведамляе прэс-цэнтр магістралі.

Больш за 540 маладых спецыялістаў пачнуць працоўную дзейнасць у аддзяленнях беларускай магістралі, 75 — у іншых арганізацыях, такіх як дзяржаўнае прадпрыемства «БТЛЦ», дзяржаўнае прадпрыемства «Рампуць Беларускай чыгункі», Канструктарска-тэхнічны цэнтр Беларускай чыгункі, дзяржаўнае прадпрыемства «Інстытут» «Белчыгункапраект», РУП «Галоўны разліковы інфармацыйны цэнтр» і інш.

145 выпускнікоў прыйдуць на першыя працоўныя месцы ў адну з самых інавацыйных гаспадарак Беларускай чыгункі — службу сігналізацыі і сувязі, 106 хлопцаў і дзяўчат рэалізуюць свой патэнцыял у гаспадарцы пуці, 98 маладых спецыялістаў будуць забяспечваць працэс перавозак на беларускай магістралі, 75 — папоўняць рады работнікаў лакаматыўнай гаспадаркі, 62 — забяспечаць бесперабойную работу гаспадаркі электрыфікацыі і электразабеспячэння, 96 выпускнікоў будуць працаваць у вагоннай і грузавой гаспадарках БЧ. Акрамя гэтага, у калектыў Беларускай чыгункі прыйдуць каля 30 маладых спецыялістаў у галіне эканомікі і бухгалтарскага ўліку, бізнес-аналітыкі, будаўніцтва і архітэктуры.

Фота з сайта БЧ.

Цяпер на Беларускай чыгунцы працуюць работнікі больш як 300 прафесій і спецыяльнасцяў. Амаль 20 працэнтаў з іх на магістралі — моладзь ва ўзросце да 31 года. Штогод яе рады папаўняюць больш за тысячу маладых спецыялістаў і рабочых.

Размеркаванне студэнтаў — выпускнікоў 2023 года — адбылося напачатку ў Беларускім дзяржаўным універсітэце транспарту, затым былі размеркаваны навучэнцы Брэсцкага, Гомельскага і Аршанскага каледжаў — філіялаў БелДУТа. У рабоце камісій па размеркаванні актыўны ўдзел прынялі кіраўніцтва і спецыялісты Беларускай чыгункі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

На адной хвалі

ЗВЯРТАЙЦЕСЯ, ВАС ПАЧУЮЦЬ!

ЦК БРСМ абнавіў графік прыёму грамадзян, іх прадстаўнікоў і прадстаўнікоў юрыдычных асоб.

Падчас асабістага прыёму маладыя людзі могуць асабіста звярнуцца да кіраўніцтва арганізацыі, задаць хвалюючыя пытанні сакратарам ЦК і старшыні Цэнтральнай кантрольнай камісіі, выказаць свае прапановы і самае галоўнае — атрымаць кансультацыі і тлумачэнні. Такія сустрэчы даюць магчымасць больш глыбока зразумець цяперашнюю абстаноўку і ацаніць эфектыўнасць работы Саюза моладзі.

Асабістыя прыёмы грамадзян, іх прадстаўнікоў і прадстаўнікоў юрыдычных асоб кіраўнікамі ЦК БРСМ праходзяць у Рэспубліканскім доме моладзі па папярэднім запісе па тэлефоне +375 17 371 04 64.

Графік прыёму сакратароў ЦК БРСМ:

Аляксандр Лук'янаў, першы сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ: дзень прыёму — кожная серада месяца з 14.00 да 16.00;

Аляксандр Прохараў, другі сакратар ЦК БРСМ: дзень прыёму — кожны панядзелак месяца з 10.00 да 12.00;

Аляксандра Ганчарова, сакратар ЦК БРСМ, старшыня Цэнтральнага савета БРПА: дзень прыёму — кожны чацвер месяца з 11.00 да 13.00;

Вераніка Гудкова, сакратар ЦК БРСМ: дзень прыёму — кожны чацвер месяца з 14.00 да 16.00;

Павел Алекса, сакратар ЦК БРСМ: дзень прыёму — кожная пятніца месяца з 11.00 да 13.00;

Марына Кашкур, старшыня Цэнтральнай кантрольнай камісіі БРСМ: дзень прыёму — кожны аўторак месяца з 10.00 да 12.00.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Лакацыі актыўнасці

«НАРАЧАНСКІ» КЛІЧА: ПА СЁДЛАХ!

У апошнія гады велатурызм набірае папулярнасць, бо веласіпед з'яўляецца адным з самых экалагічных і карысных для здароўя відаў транспарту. Маршруты для веласіпедыстаў па парку «Нарачанскі» распрацавала студэнтка БДУ.

Актуальнасць работы трэцякурсніцы факультэта геаграфіі і геаінфарматыкі Яўгеніі Гурыновіч заключаецца ў недастатковай на сённяшні момант колькасці распрацаваных веласіпедных маршрутаў у асабліва ахоўных прыродных тэрыторыях Беларусі. Мяркуецца, што новыя прапановы будуць садзейнічаць прыцягненню турыстаў у Нацыянальны парк «Нарачанскі», а таксама станоўча паўплываюць на папулярызацыю велатурызму ў рэгіёне і краіне ў цэлым.

Распрацоўка Яўгеніі — гэта пяць веламаршрутаў кальцавога тыпу розных узроўняў складанасці. Тры з іх бяруць свой пачатак ад курортнага пасёлка Нарач, яшчэ два — ад Мядзела. Іх даўжыня вагаецца ад 20 да 65 кіламетраў. Падчас складання маршрутаў улічваліся вышыня, ухіл, тып дарожнага пакрыцця, колькасць помнікаў прыроды рэспубліканскага і мясцовага значэння і колькасць населеных пунктаў, праз якія пралягае шлях. Веламаршруты пракладзены па розных тыпах дарог з улікам умоў надвор'я і падрыхтаванасці турыстаў.

Акрамя гэтага, Яўгенія Гурыновіч звяртае ўвагу ў сваёй рабоце на ландшафтную разнастайнасць мясцовасці. Напрыклад, адзін з маршрутаў праходзіць па ахоўных, рэкрэацыйных, гаспадарчых зонах і перасякае тры тыпы лясоў. Па кожным напрамку складзена кароткае апісанне і графічнае прадстаўленне.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Новыя старты

Пачынаецца сезон «Чыстых гульняў»

Гэта новая форма работы з экаваланцёрамі

Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі і міжрэгіянальная грамадская арганізацыя экалагічнай і патрыятычнай асветы «Чыстыя гульні» (Расійская Федэрацыя) плануюць арганізаваць на тэрыторыі нашай краіны для каардынатараў валанцёрскага руху «Добрае Сэрца» серыю майстар-класаў па правядзенні экаквэстаў.

Такое рашэнне было прынята падчас з'езда «Еўразійскага кубка чысціні», які адбыўся нядаўна ў Санкт-Пецярбургу з удзелам маладзёжных дэлегацый Расіі, Беларусі, Азербайджана, Арменіі, Казахстана, Кыргызстана, Малдовы, Таджыкістана і Узбекістана.

У час з'езда для ўдзельнікаў дзесяці маладзёжных дэлегацый фактычна адбылася стажыроўка па правядзенні экалагічнага і адукацыйнага праекта «Чыстыя гульні», які дазваляе ў цікавай і спаборніцкай форме ўнесці свой уклад у ачышчэнне навакольнага асяроддзя і асвоіць асновы раздзельнага збору смецця. У тэарэтычнай частцы стажыроўкі ўдзельнікі атрымалі метадычны кейс, пачынаючы ад выбару месца, даты і ўзгаднення мерапрыемства, прыцягнення ўдзельнікаў і рэсурсаў для непасрэднага яе правядзення да навучання валанцёраў. Акрамя таго, у практычным модулі члены маладзёжных дэлегацый сталі не толькі добраахвотнікамі і ўдзельнічалі ў добраўпарадкаванні пэўных тэрыторый, але і паспрабавалі сябе ў якасці арганізатараў.

Праект «Чыстыя гульні» дазваляе не толькі акцэнтаваць увагу грамадскасці на пытаннях забруджвання тэрыторый і раздзельнага збору смецця, але і выхоўвае ва ўдзельнікаў свядомае стаўленне да экалагічных паводзін. Ён прыўнясе ў валанцёрскі рух БРСМ новую форму эфектыўнага камандаўтварэння і карыснага вольнага часу.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Камертон настрою

Вастрыце пёры, калегі

У Беларусі з'явіўся Рэспубліканскі конкурс маладых журналістаў «Прэс-код». Плануецца, што ён будзе праводзіцца Міністэрствам інфармацыі і БРСМ штогод.

Па інфармацыі Нацыянальнага прававога інтэрнэт-партала, удзельнічаць у ім могуць маладыя людзі ва ўзросце ад 16 да 31 года, якія з'яўляюцца грамадзянамі Рэспублікі Беларусь. Яны будуць падзелены на ўзроставыя групы: ад 16 да 21 года ўключна і ад 22 да 31 года ўключна (на момант накіравання заяўкі).

Канкурсанты падаюць заяўку на ўдзел па ўстаноўленай форме і матэрыялы ў адпаведнасці з патрабаваннямі. Інфармацыя аб выніках будзе размяшчацца на афіцыйных сайтах Міністэрства інфармацыі і БРСМ.

Мерапрыемства накіравана на рэалізацыю задач дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі, садзейнічанне прафесійнаму станаўленню маладых журналістаў СМІ, выяўленне таленавітай у галіне журналістыкі моладзі; садзейнічанне фарміраванню разважлівай, медыяадукаванай асобы і фарміраванне кадравага рэзерву маладых журналістаў.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПЛЕЯДА МАЛАДЫХ

У ШКОЛЕ МОЖНА ЦАЛКАМ РЭАЛІЗАВАЦЬ СЯБЕ

Малады педагог пра свой шлях у прафесію, асаблівасці кіруючай работы і любоў да матэматыкі

ВОЛЬЗЕ ПАШКОВІЧ усяго толькі крышачку за трыццаць, а яна шмат чаго дабілася ў жыцці. У 2015 годзе маладая настаўніца 22-й сярэдняй школы Брэста выйшла пераможцай першага Брэсцкага маладзёжнага форуму педагагічных ідэй і рашэнняў «Педагагічны ФЭСТ», пасля гэтага ўвайшла ў склад Маладзёжнага савета Брэсцкай гарадской арганізацыі прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі і за гэты час стала прыкметным чалавекам не толькі ў асяродку брэсцкай настаўніцкай грамадскасці.
Цяпер Вольга Уладзіміраўна — намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце сярэдняй школы № 11 Брэста, самай вялікай і самай маладой у абласным цэнтры. У школе навучаецца 3083 дзіцяці. Падтрымліваць якасны вучэбны працэс, а яшчэ займацца арганізацыйнай, навуковай, грамадскай работай, працаваць з маладымі спецыялістамі, з сем'ямі навучэнцаў, рэагаваць на ўсе выклікі часу ў плане выхавання дзяцей, плюс яшчэ дзясяткі спраў на кожны дзень пазначаны ў нататніку маладога намесніка.
Аб гэтым і не толькі наша сённяшняя гутарка.

— Сёння прафесія педагога не вельмі папулярная ў асяродку паспяховых выпускнікоў школ, тым больш здольных у матэматыцы. Апошнія нярэдка выбіраюць работу ў ІТ. Што паўплывала на ваш выбар прафесіі? Вы з дынастыі педагогаў ці прыкладам для вас сталі вашы школьныя настаўнікі?

— Што паўплывала? Збег абставін. Я зусім не прадаўжальнік педагагічнай дынастыі, а першы чалавек у сям'і з такой прафесіяй. З дзяцінства заўважала ў сваім характары лідарскія якасці, уменне ставіць мэты і дасягаць іх, таму бачыла сябе афіцэрам Узброеных Сіл, мэтанакіравана рыхтавалася да паступлення ў Ваенную акадэмію. Але ў той год, калі я паступала, конкурс сярод дзяўчат складаў восем чалавек на адно месца. Адбор па здароўі быў не проста строгім, а вельмі строгім. Карацей, я яго не прайшла, не давялося нават здаваць іспыты. Сказаць, што засмуцілася гэтым фактам — нічога не сказаць. Была пакрыўджаная, разгубленая, расчараваная. Тады мама ўзяла справу ў свае рукі: правільней сказаць, узяла мае дакументы і прывяла мяне за руку ў Брэсцкі дзяржаўны ўніверсітэт імя А. С. Пушкіна. Мы падалі дакументы на матэматычны факультэт.

Але ж па натуры я чалавек дысцыплінаваны, спачатку выконвала ўсё на нейкім паўаўтамаце, а потым вучоба паступова захапіла. Мы вывучалі інфармацыйныя тэхналогіі, з галавой акуналіся ва ўсё новае. Я вельмі ўдзячная свайму педагогу методыкі выкладання матэматыкі Тамары Васілеўне Піваварук. Тымі ведамі, якія яна дала, карыстаюся цяпер і буду карыстацца, напэўна, усё жыццё. А дацэнт кафедры прыкладной матэматыкі і інфарматыкі Алег Віктаравіч Матысік падштурхнуў да паглыбленага вывучэння прадмета, да даследчыцкай, праектнай дзейнасці літаральна з першага курса. Потым я стала актыўна ўдзельнічаць у жыцці ўніверсітэта, стала паспяховай студэнткай. Як вынік — у 2013 годзе атрымала дыплом настаўніка матэматыкі і інфарматыкі і накіраванне ў сярэднюю школу № 22 Брэста.

«Дзеці вучацца разумець, што памылка — гэта частка навукова-практычнай дзейнасці, яе трэба ўмець выпраўляць і рухацца».

— Першае рабочае месца — вельмі важнае. Яно вас не расчаравала?

— Наадварот, мне з ім вельмі пашанцавала. Я трапіла ў школу са сваімі традыцыямі, з вялікімі напрацоўкамі ў плане методыкі і выхавання, прыйшла ў калектыў з добразычлівым, шэфскім стаўленнем да маладога спецыяліста. Мне дапамагалі, падказвалі, накіроўвалі. Як са мной працавалі ў маёй першай школе, так я цяпер стараюся працаваць з маладымі спецыялістамі. Выпускнікі з універсітэта адразу пасля яго заканчэння не гатовы да вырашэння праблем, да складаных, а то і канфліктных сітуацый, якія могуць узнікнуць у стасунках, напрыклад, з бацькамі вучняў. Мне заўсёды прыходзілі на дапамогу старэйшыя калегі, падказвалі, вучылі дыпламатыі ў вырашэнні такіх пытанняў.

У першы ж год я стала класным кіраўніком, разумела, што на мне ляжыць адказнасць за гэтых дзяцей, задавалася пытаннем, ці атрымаецца. Цяпер часам думаю: у многім таму, што засталася ў прафесіі, я абавязана сваім першым вучням. Таму што адчула зваротную сувязь, аддачу ад работы, убачыла свой першы поспех, а самае галоўнае — шчырую ўдзячнасць ад маіх вучняў і іх бацькоў, з многімі з іх мы дагэтуль на сувязі.

Што тут утойваць, як і многія мае аднакурснікі, спачатку думала: адпрацую свае абавязковыя два гады, а потым найду што-небудзь больш прэстыжнае, больш грашовае, больш спакойнае. Але тыя поспехі і надзвычай добры калектыў падштурхнулі не спяшацца ў прыняцці рашэнняў. Потым з галавой акунулася ў грамадскую дзейнасць, у праекты, конкурсы. Мне было цікава распрацоўваць сваё, абагульняць свой, няхай невялікі, вопыт, спасцігаць новае. Менавіта са сваімі ідэямі і напрацоўкамі выступіла на першым «Педагагічным ФЭСЦе» ў 2015 годзе. Тая перамога пэўным чынам акрыліла мяне, стала стымулам для далейшага развіцця, самаадукацыі, пошукаў і знаходак. Далей я прыняла ўдзел у праектах «Малады настаўнік Брэстчыны» і «Настаўнік года». Школа станавілася мне ўсё больш цікавай, я зразумела, што ў адукацыі можна цалкам рэалізаваць сябе. Вялікую радасць прыносілі дасягненні маіх навучэнцаў на алімпіядах і конкурсах, у гэтыя моманты я разумела, што займаюся сваёй справай. Пэўны вынік работы тут бачыш адразу, але разумееш, што ён мае эфект назапашвання, ну вось як у той вельмі старой песні: «Летят путями звездными, плывут морями грозными любимые твои ученики»...

У 2019 годзе ў новым мікрараёне адкрывалі сярэднюю школу, і мне прапанавалі перайсці сюды. У ёй я была не толькі настаўнікам, класным кіраўніком, але і старшынёй пярвічнай прафсаюзнай арганізацыі работнікаў адукацыі і навукі.

З моманту адкрыцця школы на чале стаіць выдатны кіраўнік Людміла Васілеўна Кудзей. Менавіта яна паверыла ў мае сілы, дала магчымасць далей рэалізаваць сябе ў педагагічнай і грамадскай дзейнасці, стала маім настаўнікам, падтрымлівае, накіроўвае ў працы. Я і дагэтуль чэрпаю веды і досвед у яе, бо, як кажа народная мудрасць, разам любую справу адолееш.

— Вашу цяперашнюю школу пабудавалі ў рамках падрыхтоўкі Брэста да тысячагоддзя ў ліку 25 значных аб'ектаў. Яна вельмі вялікая і знаходзіцца ў густанаселеным мікрараёне. Як гэта спецыфіка адбіваецца на жыцці школы?

— Установа адукацыі стала сапраўдным падарункам маладому мікрараёну, які імкліва рос, і працягвае расці і адчуваць дэфіцыт вучнёўскіх месцаў. Калі яна адкрывалася, у нас было 18 першых класаў. Сёння першых набіраем пад дзясятак, а ўсяго ў школе займаецца 115 класаў. Навучанне ідзе ў дзве змены. Асобны пласт работы — гэта навучанне асаблівых дзяцей. У школе рэалізоўваецца прынцып інклюзіі. Мы маем 13 інтэграваных класаў, два спецыяльныя, дзе навучаюцца дзеці з праблемамі апорна-рухальнай сістэмы, адзін — з цяжкімі парушэннямі маўлення. Пакуль нам цяжка ў гэтай рабоце. У настаўнікаў невялікі яе вопыт. Даводзіцца вучыцца ў працэсе, педагогі павышаюць свой прафесійны ўзровень на курсах у Мінску, праходзяць стажыроўкі ў спецыялізаваных установах, запрашаем спецыялістаў да нас для правядзення семінараў. Складанасць не толькі ў тым, што асаблівыя дзеці, напрыклад, нярэдка рэагуюць на любы шум, такі вучань можа расплакацца падчас урока, і трэба ўмець правільна паводзіць сябе, прадухіляць падобныя сітуацыі. Кожны дзень узнікаюць новыя праблемы, якія даводзіцца вырашаць. Адным словам, нягледзячы на цяжкасці, інклюзіўны падыход у адукацыі паступова ўкараняецца ў нашай школе ў адпаведнасці з сусветным адукацыйным стандартам, мы робім акцэнт на індывідуальны падыход і рэалізацыю патэнцыялу кожнага дзіцяці.

«Я люблю матэматыку, інфарматыку. З задавальненнем іду на ўрокі ў свае 10 і 11 класы. Многія выпускнікі ведаюць, што ім давядзецца здаваць іспыты па матэматыцы, вучні матываваныя і старанна рыхтуюцца да ўрокаў. І нават для тых, хто да вучобы ставіцца з пэўнай прахаладай, у нас ёсць спосабы для матывацыі».

— Пэўны адбітак на работу школы накладвае спецыфіка паўднёва-заходняга мікрараёна, дзе размешчана навучальная ўстанова. Тут актыўна ўзводзяць жыллё для шматдзетных сем'яў. Відаць, многія вашы вучні растуць менавіта ў такіх?

— Так, большасць нашых вучняў выхоўваюцца ў шматдзетных сем'ях, такіх на сёння 1670 чалавек. У нас у кожным класе па 18—20 чалавек са шматдзетных сем'яў. Усе розныя, і класным кіраўнікам не надта проста працаваць. Таму асобныя маладыя спецыялісты, а іх у нас сёння працуе 44, не вельмі ахвотна згаджаюцца на класнае кіраўніцтва. Але ж мы ім усяляк дапамагаем, не пакідаем сам-насам з праблемамі. У школе функцыянуе творчая група «Праблемы адаптацыі маладых класных кіраўнікоў у сучаснай школе», кіраўніком якой з'яўляецца вопытны настаўнік Наталля Васілеўна Буйко. Таму ўсё атрымліваецца.

На жаль, дзеці з 16 сем'яў рашэннем камісіі прызнаны ў сацыяльна небяспечным становішчы. З такімі сем'ямі праводзім карпатлівую работу. З асаблівай адказнасцю супрацоўнічаюць з сем'ямі і непаўналетнімі сацыяльныя педагогі, педагогі-псіхолагі, класныя кіраўнікі, якія ў такіх сем'ях пастаянныя наведвальнікі. Не застаюцца без увагі і тыя, хто выклікае трывогу, што накіравана на папярэджанне такога становішча.

Усяляк стараемся адгарадзіць дзяцей ад негатыўнага і дэструктыўнага ўплыву. У раёне яшчэ не вельмі развітая інфраструктура, нямнога месцаў для культурнага адпачынку. Падлеткі любяць збірацца вакол гандлёвага цэнтра. А ў пачатку сакавіка, калі памятаеце, праз сацсеткі дзяцей заклікалі на зборы аматары субкультуры «ЧВК Рэдан». Нашым вучням таксама прыходзілі запрашэнні збірацца каля гандлёвых цэнтраў, але ўвесь педагагічны калектыў аператыўна зрэагаваў і папярэдзіў ад магчымых непрыемнасцяў. Пазней на класных гадзінах мы абмеркавалі і растлумачылі сітуацыю вучням. Вельмі важна накіраваць іх энергію і цікаўнасць у правільнае рэчышча.

— Наколькі гэта ўдаецца?

— Спадзяёмся, што ўдаецца. Цяпер, як вядома, у школах вялікая ўвага ўдзяляецца грамадзянска-патрыятычнаму выхаванню вучняў. Пры падтрымцы пракуратуры мы адкрылі выставачную экспазіцыю «Без тэрміну даўнасці» пра генацыд беларускага народа ў час Вялікай Айчыннай вайны. Выстаўку наведалі ўсе вучні школы разам з педагогамі ў рамках класных, інфармацыйных гадзін, мерапрыемстваў тэматычнай накіраванасці. Мы актыўна ўдзельнічаем у розных праектах па грамадзянска-патрыятычным выхаванні. На абласным конкурсе наш праект «Не гасне памяці свечка» атрымаў дыплом пераможцы. Традыцыйна ў школе праводзяцца ўрокі мужнасці, на якіх прысутнічаюць супрацоўнікі вайсковых часцей, Следчага камітэта, ветэраны вайны. Дзеці наведваюць вайсковыя часткі.

У выніку такога ўзаемадзеяння шэсць нашых выпускнікоў выказалі жаданне паступаць сёлета ва ўстановы адукацыі МУС.

З улікам нашай спецыфікі асаблівая ўвага ўдзяляецца прапагандзе здаровага ладу жыцця. І гэта не толькі конкурсы малюнкаў, плакатаў, тэматычныя, гульнявыя праграмы, выстаўкі літаратуры ў бібліятэцы. Гэта, галоўным чынам, практычныя заняткі: спартыўныя святы і дні здароўя, розныя трэнінгі і заняткі са спецыялістамі. Праект «Здаровае харчаванне з дзяцінства — дабрабыт у будучыні» быў адзначаны дыпломам на абласным этапе. Але галоўнае, што мы актыўна і на ўсіх узроўнях у школе прапагандуем ідэю культуры і навыкаў здаровага харчавання.

Вучні нашай школы рыхтуюцца да рэалізацыі праекта «Лета ў горадзе». Гэта заняткі для тых, хто застаецца падчас яго ў ваколіцах школы, каб напоўніць вольны час карыснымі, пазнавальнымі, актыўнымі мерапрыемствамі.

— У такой вялікай школе намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце мае каласальную нагрузку, гэта відавочна. Але ж вы настаўнік матэматыкі і маеце гадзіны па сваім прадмеце. Па-ранейшаму любіце матэматыку? З ахвотай праводзіце ўрокі? Ці кіруючая работа больш захаплівае?

— Я люблю матэматыку, інфарматыку. З задавальненнем іду на ўрокі ў свае 10 і 11 класы. Многія выпускнікі ведаюць, што ім давядзецца здаваць іспыты па матэматыцы, вучні матываваныя і старанна рыхтуюцца да ўрокаў. І нават для тых, хто да вучобы ставіцца з пэўнай прахаладай, у нас ёсць спосабы для матывацыі.

— Якія?

— Ну, напрыклад, развіццё тэхналогій 3D-друку. У самым пачатку пандэміі COVID-19 наша школа далучылася да ініцыятывы па аказанні дапамогі медыкам у забеспячэнні іх сродкамі індывідуальнай абароны. Нашы настаўнікі інфарматыкі на 3D-прынтарах друкавалі ахоўныя экраны — камплектуючыя для антывіруснай экіпіроўкі. Тады ж узнікла ідэя далучыцца да рэспубліканскага праекта па выпрабаванні варыянтаў выкарыстання 3D-прынтараў у адукацыйным працэсе. На факультатыўных занятках па матэматыцы і інфарматыцы мы працуем з 3D-прынтарам і ўжо заўважаем, што тэхналогія 3D-друку выхоўвае вучняў-стваральнікаў. У працэсе навучання развіваецца прасторавае мысленне, уменне праектаваць і рэалізоўваць задуманае. Мы ўжо бачым, што доступ да 3D-тэхналогіі становіцца спосабам матываваць школьнікаў, асабліва тых з іх, хто марыць стаць ІТ-спецыялістам.

І нават калі першая спроба аказваецца няўдалай, дзеці вучацца разумець, што памылка — гэта частка навукова-практычнай дзейнасці, яе трэба ўмець выпраўляць і рухацца далей. Гэта вельмі важна.

— Я так разумею, што са сваімі старшакласнікамі вы на адной хвалі ў сэнсе выкарыстання сацыяльных сетак, новых тэхналогій, гэта дапамагае ў рабоце?

— Так, стараюся за ўсім сачыць. Часам яны здзіўляюцца: «О, дык вы ў трэндзе!?» Але зрэдку здараецца, што яны апярэджваюць. Тады я кажу: «Я такога не ведала...» У гэтым сэнсе, напэўна, малады настаўнік ім больш цікавы. На сваіх занятках выкарыстоўваю відэаролікі, прэзентацыі, розныя інфармацыйныя рэсурсы, платформы. Але ж традыцыйныя ўрокі, класіку выкладання, дошку з крэйдай, няхай сабе інтэрактыўную, ніхто не адмяняў.

«Школа станавілася мне ўсё больш цікавай, я зразумела, што ў адукацыі можна цалкам рэалізаваць сябе».

— Вы строгая настаўніца?

— У першыя гады выкладання была больш строгай. Цяпер мой стыль выкладання становіцца больш дэмакратычным, на ўроках мы з вучнямі гутарым, абмяркоўваем, часта выкарыстоўваю метад крытычнага мыслення, мазгавы штурм. Але ж дысцыпліна — гэта ўмова паспяховага ўрока. А яшчэ як матэматык я люблю дакладнасць.

— У стасунках з калегамі вы які кіраўнік?

— Я адкрыта ў стасунках, маю сацыяльны стыль камунікацыі. Найбольшай сваёй перамогай лічу, калі ўдаецца пераканаць альбо ў ходзе дыскусіі прыйсці да адзінага пункту гледжання, да агульнага назоўніка, кажучы матэматычнай мовай.

— А дома хто галава вашай сям'і?

— Галава, вядома, муж. Ён таксама педагог па адукацыі, пэўны час працаваў у школе. Таму мяне разумее і ва ўсім падтрымлівае.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота з архіва гераіні.

Аўдыяверсія праекта — на радыё Пілот-FM і на сайце zviazda.by.

Праект створаны пры фінансавай падтрымцы ў адпаведнасці з Указам Прэзідэнта № 131 ад 31 сакавіка 2022 года.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению **Лоевского РайПО (продавец)** извещает о проведении **20 июня 2023 года** открытого повторного аукциона по продаже имущества в 12.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 340/С-24859 площадью 392,5 кв. м, (магазин № 8 «Хозтовары», назначение – здание специализированное розничной торговли), расположенное на земельном участке с кадастровым № 323055100001003139 по адресу: Гомельская обл., Лоевский р-н, г. п. Лоев, ул. Горького, 19
Стеллажи металлические, инв. № 130 (21 шт.), котел отопительный, инв. № 136, козырек (козырек маг. 8), инв. № ЛО0000423
Заключен договор аренды № б/н от 27.03.2019, срок действия до 31.12.2023 г.
Начальная цена продажи без НДС **– 60 315,50** бел. руб. **Задаток 10 % – 6 031,55** бел. руб.
Лот № 2: капитальное строение с инв. № 340/С-25757 площадью 623 кв. м (магазин № 15, назначение – здание специализированное розничной торговли, составные части и принадлежности: две пристройки, склад), расположенное на земельном участке с кадастровым № 323055100001000168 по адресу: Гомельская обл., Лоевский р-н, г. п. Лоев, ул. Шевелева, 57А
Шкаф холодильный (15), инв. № ЛО677, холодильный шкаф, инв. № ЛО0000368, холодильный шкаф, инв. № ЛО0000396, горки, оборудование «Закуска», инв. № ЛО0000467, котел отопительный закусочная, инв. № ЛО0000457, стеллаж металлический, инв. № ЛО10843 (3 шт.), стеллаж деревянный, инв. № ЛО719 (4 шт.), столы – 5 шт., стулья – 15 шт., светильники – 2 шт.
Заключен договор аренды № 27 от 27.02.2019, срок действия до 30.09.2024 г., договор аренды № 1 от 01.07.2019, срок действия до 01.07.2024 г.
Начальная цена продажи без НДС **– 90 877,50** бел. руб. **Задаток 10 % – 9 087,75** бел. руб.

Продавец: Лоевское районное потребительское общество, Гомельская область, г. п. Лоев, ул. Батова, 59.

Конт. тел.: +375 44 717-81-55, +375 29 345-09-66.

Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с BY60BELB30121322650030226000 в филиале ОАО «Банк БелВЭБ», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELBBY2X, УНП 490870026.**

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с **10.00 до 13.00** и с **14.00 до 17.00** от даты опубликования настоящего извещения.

Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 19.06.2023 г. в 17.00.

Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.deloocenka.by.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу согласно договору купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем, будет учтен в счет окончательной стоимости предмета оценки. Указанные объекты никому другому не проданы, не заложены, под запретом не состоят, судебного спора о них не имеется, других владельцев нет. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части). **Конт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62**

Центр Промышленной Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «БЕЛХИМ», Минская обл., Дзержинский р-н, Фанипольский с/с, 19
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703. Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов: оборудование, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 22

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб. (снижение 30 %)
1	Полуавтоматическая флексографская печатная просекательно-рилевочная машина. Модель BYKM-II 1200*1200, инв. номер 515T	**65 940,00**
2	Полуавтоматическая флексографская печатная просекательно-рилевочная машина. Модель YKS-1225, инв. номер 323T	**68 460,00**
3	Полуавтоматическая флексографская печатная просекательно-рилевочная машина. Модель YKS-1022, инв. номер 21T	**64 092,00**

Задаток 10 % от начальной цены лота в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 30 календарных дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов: 100 % оплата стоимости в течение 15 календарных дней после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. **Ответственность** участника аукциона, его **права и обязанности**, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель аукциона либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере **4 %** от цены продажи предмета аукциона в течение **3 (трех) рабочих дней** со дня проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 17.05.2023 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 13.00 20.06.2023.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок

Заявки на участие в электронных торгах принимаются **по 19.06.2023 до 17.00** на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные данные	**Тел.: +375 17 280-36-37; 8029-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ КАПИТАЛЬНОГО СТРОЕНИЯ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Могилевское областное управление № 700 ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	**Капитальное строение с инвентарным номером 721/С-2967, расположенное по адресу: Могилевская область, Дрибинский р-н, аг. Рясно, ул. Оршанская, 88, общей площадью 121,7 кв. м, год постройки – 1994**
Начальная цена продажи	25950,47 (двадцать пять тысяч девятьсот пятьдесят белорусских рублей 47 копеек), в т. ч. НДС 20 % – 4325,08 (четыре тысячи триста двадцать пять белорусских рублей 08 копеек). Обязательным условием продажи является приобретение металлической конструкции, присоединенной к зданию по цене 1867,79 (одна тысяча восемьсот шестьдесят семь белорусских рублей 79 копеек)
Сумма задатка	1295,52 (одна тысяча двести девяносто пять белорусских рублей 52 копейки) – 5 %
Открытый аукцион состоится	**27.07.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, д. 71А-2, первый этаж, актовый зал**
Заявления и документы на участие принимаются	**В рабочие дни с 9.00 до 16.00 по 26.07.2023 включительно по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 71А-2, 5 этаж, кабинет 502**
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращаться по телефонам: (8-0222)-752155, моб. 8029-169-39-68

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка в размере 1295,52 бел. руб. на счет № BY69AKBB 66708597000020000000 БИК AKBBBY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования, а также копии учредительных документов юридического лица;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

гражданином Республики Беларусь – копия паспорта (стр. 25, 31, 33);

иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном порядке.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Заключительная регистрация участников аукциона – 27 июля 2023 г. с 10.30 до 10.55. В случае нерегистрации в вышеназначенное время участник не допускается к участию в аукционе. Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5 % от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата предмета аукциона осуществляется денежными средствами по безналичному расчету.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 банковских дней с момента утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона. Победитель аукциона возмещает фактические затраты на оценку здания, подготовку и проведение аукциона.

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Мозырский ДОК» (продавец) извещает о проведении 26 июня 2023 года открытого повторного аукциона со снижением цены лота № 1 на 80 %; лота № 2 на 20 % по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
Условие продажи для лота № 1: Победитель аукционных торгов дополнительно возмещает расходы по предпродажной подготовке: по определению рыночной стоимости в сумме: **324,00** бел. руб. **Условие продажи для лота № 2:** Победитель аукционных торгов дополнительно возмещает расходы по предпродажной подготовке: по определению рыночной стоимости в сумме: **14 867,29** бел. руб.			
1	**Капитальное строение с инв. № 331/С-45500** общей площадью **241,3 кв. м,** назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – **контора**. Адрес: Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. 9 Мая, 58. **Информация о земельном участке:** расположен на земельном участке с кадастровым номером **321450100004001278** общей площадью **0,2072 га (право постоянного пользования). Местоположение (адрес):** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. 9 Мая, 58. **Целевое назначение земельного участка:** для размещения объектов административного назначения	**9 672,00**	967,20
2	**ПОЛНЫЙ И ПОДРОБНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ИМУЩЕСТВА в кол-ве 22 объектов недвижимости размещен на сайте Организатора торгов www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». В состав лота входит:** трансформаторная подстанция КТП-74, тип КТП-250-10-81 У1 (зав. № 287834), 1984 г. в., трансформатор силовой ТМ-250/10-66У1 (зав. № 712933), 1978 г. в. **Адрес:** Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Рабочая, 1Б	**928 128,00**	46 406,40

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) и заключение договора купли-продажи для лота № 1 осуществляется по контактному тел.: **8 (044) 757-56-50, директор филиала Звертовский Сергей Григорьевич; для лота № 2 – 8 (0236) 37-54-46, Екатерина Геннадьевна.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца торгов (ОАО «Мозырский ДОК»):** р/с BY72 AKBB 3012 0142 7309 3330 0000, БИК AKBBBY2X, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦБУ № 317, УНП 490617960, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1, № 2. Код назначения платежа – 40901 «Перечисление гарантийного взноса».

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 8 июня 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 22 июня 2023 г. в 16.00 включительно.** Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, а также возместить Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола; для лота № 1 заключить договор купли-продажи в течение **30 (тридцати) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона.

Условия оплаты для лота № 1: 50 % цены продажи объекта в течение 10 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи; остальные 50 % цены продажи объекта в течение 30 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи. Для лота № 2 заключить договор купли-продажи в течение **60 (шестидесяти) календарных дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона. **Условия оплаты для лота № 2:** 50 % цены продажи объекта в течение 10 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи; 50 % цены продажи объекта в течение 30 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 08.12.2022 г. № 241 (29863); от 20.04.2023 г. № 75 (29955). Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»); Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by/ в разделе «Продажа/Аренда имущества», далее – «Продажа и аренда государственной недвижимости. Единая база».

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Контактные данные: 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 341-15-45.

ДОПОЛНЕНИЕ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ

ООО «Датч Стар»,

опубликованной в газете «Звязда» 01.09.2022 г.,
по объекту

«Жилая застройка со встроенными помещениями общественного назначения в границах пр. Дзержинского – ул. Щорса – ул. Папанина» (2-я очередь строительства)

Для привлечения дольщиков к строительству по договорам создания объектов долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, предлагаются:

10 (десять) однокомнатных квартир **площадью от 41 до 63 кв. м**, стоимость 1 кв. метра **от 3 760 до 4 150 белорусских рублей;**

10 (десять) двухкомнатных квартир **площадью от 67 до 134 кв. м,** стоимость 1 кв. метра **от 3 190 до 3 800 белорусских рублей.**

На предприятии действует система регулирования стоимости, зависимая от площади, этажа и условий оплаты объекта строительства.

Условия оплаты – полная либо поэтапная оплата цены договора в течение 5 календарных дней с момента регистрации договора долевого строительства в Комитете строительства и инвестиций Мингорисполкома.

Ознакомление дольщиков с планировками квартир, предлагаемых для заключения договоров создания объектов долевого строительства, осуществляется по предварительной договоренности в рабочее время ООО «Датч Стар» по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, д. 19, пом. 1515. Тел.: 375 (17) 336 73 88, 375 (44) 5343000, 375 (29) 5343000.

УНП 191061436

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Табаквинторг» (продавец) извещает о проведении **20 июня 2023 года** повторного открытого аукциона по продаже имущества в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

ЛОТ № 1: изолированное помещение с инв. № 300/D-678 площадью 960,7 кв. м, назначение – торговое помещение, наименование – торговое помещение, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 340100000001000921, площадь 0,1871 га (доля в праве 37/250); назначение – земельный участок для эксплуатации и обслуживания многоквартирных жилых домов, встроенных изолированных помещений, не относящихся к жилищному фонду.
Адрес: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Привокзальная, 2 А-109

Начальная цена с НДС**: 1 222 980,00** бел. руб.
Задаток (5 %) с НДС**: 61 149,00** бел. руб.

Заключены договора аренды с: РУП «Фармация» – до 24.09.2024 г.; ОАО «Белинвест Банк» – до 01.10.2023 г.; ООО «Городская сеть терминалов» – до 11.11.2023 г.; ИП Мишанина М.Н. – до 31.12.2023 г., ООО «ЕВРОТОРГ» – до 26.04.2027 г., ИП Стравинская-Халилзада – до 31.12.2024 г.

Продавец: ОАО «Табаквинторг», г. Гомель, ул. Могилевская, 1а. Конт. тел.: 25-26-46; +375 44 599-02-90.

Шаг аукциона – 5 % от предыдущей названной цены продажи предмета аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца ОАО «Табаквинторг»: р/с BY44PJCB30124055581000000933 ОАО «Приорбанк» (г. Гомель, ул. Красноармейская, 3а), БИК PJCBBY2X, УНП 400078357**

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с **10.00 до 13.00** и с **14.00 до 17.00** от даты опубликования настоящего извещения.

Прием заявлений заканчивается 19.06.2023 г. в 16.00.

Порядок участия и проведения аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.deloocenka.by.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом **5 %**. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязано: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти)** календарных дней с момента подписания протокола; оплатить предмет торгов **тремя равными долями** каждые **15 (пятнадцать)** календарных дней со дня заключения договора купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в размере 1,0 % в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Конт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

О ПОИСКЕ ПРАВООБЛАДАТЕЛЕЙ ОДНОКВАРТИРНЫХ ЖИЛЫХ ДОМОВ

КУРГАНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ИЗВЕЩАЕТ,
что постоянно действующей комиссией по обследованию состояния жилых домов, расположенных на территории Смолевичского района, в ходе обследования выявлен жилой дом, расположенный по адресу:

Минская область, Смолевичский район, дер. Потичево, ул. Центральная, д. 34
(полный адрес указан согласно похозяйственным книгам), имеющий основания для признания его пустующим.

Сведения о жилом доме (из акта):

Наружные размеры одноквартирного жилого дома: 5,0 х 7,0 м. Площадь: 35,0 кв. м.

Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: нет данных.

Материал стен: дерево.

Этажность: одноэтажный.

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.

Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лицах, имеющих право владения и пользования им (ей): Жигимонт Дмитрий Олегович.

Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 3 лет.

Минская область, Смолевичский район, дер. Потичево, ул. Центральная, д. 35
(полный адрес указан согласно похозяйственным книгам)

Сведения о жилом доме (из акта):

Наружные размеры одноквартирного жилого дома: 6,0 х 8,0 м.

Площадь: 48,0 кв. м.

Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: нет данных.

Материал стен: кирпич.

Этажность: одноэтажный.

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.

Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лицах, имеющих право владения и пользования им (ей): нет.

Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 5 лет.

Минская область, Смолевичский район, дер. Потичево, ул. Дерябина
(полный адрес указан согласно похозяйственным книгам)

Сведения о жилом доме (из акта):

Наружные размеры одноквартирного жилого дома: 6,0 х 7,0 м.

Площадь: 42,0 кв. м.

Дата ввода в эксплуатацию одноквартирного жилого дома: нет данных.

Материал стен: дерево.

Этажность: одноэтажный.

На придомовой территории не осуществляются предусмотренные законодательством мероприятия по охране земель.

Не соблюдаются требования к содержанию (эксплуатации) территории.

Сведения о лицах, включая наследников, которым предположительно одноквартирный жилой дом принадлежит на праве собственности, хозяйственного ведения или оперативного управления, иных лицах, имеющих право владения и пользования им (ей): Задруцкий Илья.

Предположительный срок непроживания в одноквартирном жилом доме собственника, иных лиц, имеющих право владения и пользования этим домом: более 10 лет.

Курганский сельисполком просит всех заинтересованных лиц в течение одного месяца со дня получения или двух месяцев со дня опубликования извещения уведомить Курганский сельисполком о намерении использовать пустующий дом для проживания.
Телефоны для справок: 801776 24 2 91, 801776 24 2 93.

УНП 600023808

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «МГЦН» **11 июля 2023 года** проводит **открытый аукцион № 4-АЧ по продаже права заключения договоров аренды** недвижимого имущества, находящегося в частной собственности (далее – имущество)

№ предмета аукциона	Местонахождение имущества	Площадь (кв. м)	Коэффициент к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы	Начальная цена права заключения договора аренды имущества/ сумма задатка (руб.)	Целевое использование имущества	Наименование имущества, его характеристика, необходимые условия аренды и иные сведения
	Арендодатель – ОАО «ГУМ», тел. +37517 343 10 92					
1	г. Минск, пр-т Независимости, 21, 21/1	126,7	3,0; 0,5 – на период проведения ремонта арендуемого помещения и (или) отсутствия доступа покупателям в арендуемое помещение	535,31	Розничная торговля очками; розничная торговля компьютерами, периферийным компьютерным оборудованием; розничная торговля коммуникационным оборудованием (телефонные аппараты); розничная торговля радио- и телевизионным оборудованием; розничная торговля цветами, комнатными растениями	Часть помещения на 1-м этаже здания. Имеются: центральное отопление, горячее и холодное водоснабжение, канализация и электроснабжение. Помещение оборудовано пожарной сигнализацией. Ремонт помещения за счет средств арендатора без последующей компенсации затрат. Период проведения, дизайн-проект, состав ремонтных работ в арендуемом помещении согласовывается с арендодателем. **Срок аренды – 5 лет**
	Арендодатель – ОАО «Полиграфкомбинат им. Я. Коласа», тел.: +37517 270-06-53, +37529 564-63-44					
2	г. Барановичи, ул. Советская, 80	93,0	1,5 (при применении понижающих коэффициентов – 3,0)	392,93	Под офис, торговый объект (за исключением продажи ритуальных товаров, одежды и обуви, бывшей в употреблении, интимных товаров), оказание услуг (кроме ритуальных), объект общественного питания, иные цели, возможные на данном объекте (по согласованию с арендодателем с учетом требований санитарных и противопожарных норм)	Подвальное помещение без естественного освещения, отдельный вход с внутридворовой территории, центральное отопление, санузел отсутствуют, необходимость текущего (капитального) ремонта без последующей компенсации затрат, разработка арендатором проекта на электроснабжение для последующего оформления в качестве субабонента арендодателя в филиале «Энергосбыт». **Срок аренды – 5 лет**
3	г. Минск, ул. Корженевского, 20/8	119,8	2,0 (при применении понижающих коэффициентов – 3,0)	506,16	Под офис, торговый объект, оказание услуг, иные цели, возможные на данном объекте (по согласованию с арендодателем с учетом требований санитарных и противопожарных норм)	Помещение на 1-м этаже, отдельный вход с улицы, санузел, центральное отопление, естественное освещение, необходимость текущего ремонта, разработка арендатором проекта на электроснабжение для последующего оформления в качестве субабонента арендодателя в филиале «Энергосбыт»; необходимость регистрации в ЦРП «Водосбыт» как потребителя хозпитьевой воды. **Срок аренды – 5 лет**

Организатор аукциона – государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10, тел. +375 (17) 360 42 22.

Форма торгов – открытый аукцион на повышение начальной цены.

Аукцион состоится **11 июля 2023 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукционов).

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются **с 9 июня 2023 г. по 6 июля 2023 г. включительно** в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам до 16.00) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в аукционе, несут лица, их подавшие.

Порядок оформления участия в аукционе:

к участию в аукционе допускаются юридические или физические лица, в том числе индивидуальные предприниматели, внесшие в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе, на указанный текущий (расчетный) банковский счет сумму задатка, подавшие организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в торгах с приложением всех необходимых документов, заключившие с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), зарегистрированные в журнале регистрации заявлений. Лицу, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано.

Для участия в аукционе лица, желающие участвовать в нем, подают организатору заявления на участие в аукционе с приложением следующих документов:

• документ, подтверждающий внесение суммы задатка на расчетный счет BY15 BLBB 3012 0190 3 985 8300 1001 в ЦБУ № 527 ОАО «Белинвестбанк» г. Минск, БИК BLBBBY2X, получатель – государственное предприятие «МГЦН», УНП 190398583, кодификатор назначения платежа – 40901. **Назначение платежа – задаток для участия в аукционе № 4-АЧ по предмету аукциона № ___.** Сумма задатка соответствует начальной цене предмета торгов;

• копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования – для юридических лиц или индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь;

• копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения – для иностранных юридических лиц.

При подаче заявления на участие в аукционе:

физическое лицо, в том числе индивидуальный предприниматель, желающие участвовать в аукционе, предъявляют документ, удостоверяющий личность;

представитель лица, желающего участвовать в аукционе, предъявляет: документ, удостоверяющий личность; доверенность, за исключением случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель; документ, подтверждающий полномочия руководителя юридического лица (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенную выписку из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы, подтверждающие полномочия), – если юридическое лицо представляет его руководитель.

Документы, составленные на иностранном языке, должны представляться (предъявляться) с переводом на белорусский или русский язык (верность перевода или подлинность подписи переводчика должны быть засвидетельствованы нотариально).

Порядок определения победителя аукциона:

аукцион проводится в соответствии со ст.ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества, находящегося в частной собственности, утвержденным организатором аукциона (далее – Порядок).

Перед началом аукциона организатор аукциона проводит заключительную регистрацию лиц, допущенных к участию в аукционе. Заключительная регистрация представляет собой замену организатором аукциона билетов участников аукциона на аукционные номера, под которыми участники аукциона будут участвовать в аукционе. После проведения аукциона участники аукциона обязаны вернуть эти номера организатору аукциона.

Аукцион проводит аукционист, определяемый организатором аукциона. Аукцион начинается с оглашения аукционистом правил проведения аукциона, шага аукциона. Шаг аукциона устанавливается аукционистом в пределах от 5 до 15 процентов от предыдущей цены предмета аукциона, названной аукционистом.

Аукцион начинается с объявления аукционистом наименования, места нахождения, краткой характеристики недвижимого имущества, право заключения договора аренды которого выставляется на аукцион, начальной цены, срока, на который будет заключен договор аренды. После оглашения данной информации аукционист в соответствии с шагом аукциона объявляет первую цену предмета аукциона. Не допускается продажа предмета аукциона по начальной цене. Аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимет только один участник аукциона. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион (далее – победитель аукциона).

Если заявление на участие в аукционе подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов, а такой участник признается лицом, приравненным к победителю аукциона.

Обязанности победителя аукциона (лица, приравненного к победителю аукциона):

подписать протокол о результатах проведения аукциона в день его проведения;

в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка;

в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение (информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона);

в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона заключить с арендодателем договор аренды имущества.

Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона и (или) его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 99 (девяносто девять) базовых величин на дату проведения аукциона.

Дополнительная информация:

возможность осмотра имущества, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, обеспечивает арендодатель;

организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнить у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе с учетом требований санитарных и противопожарных норм), размеры арендной платы и коммунальных платежей, а также ознакомиться с проектом договора аренды имущества;

организатор аукциона в течение 5 рабочих дней со дня его проведения возвращает участникам аукциона, за исключением случаев, предусмотренных Порядком, внесенные ими задатки (сумма задатка, внесенного победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона), засчитывается при оплате им стоимости предмета аукциона).

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 360 42 22, бухгалтерия – + 375 (17) 366 36 58.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах: организатора аукциона – **www.mgcn.by** (раздел «Недвижимость в аренду»); Минского городского исполнительного комитета – **www.minsk.gov.by** (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА»), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь – **www.gki.gov.by** (раздел «ПРОДАЖА/АРЕНДА ИМУЩЕСТВА»).

Стракаты свет

А МАЁ БУДЗЕ ПРАЦАВАЦЬ НА КАНІКУЛАХ!

У Расіі кожны пяты з бацькоў заявіў, што яго дзіця збіраецца знайсці падпрацоўку на летніх канікулах, паказала апытанне SuperJob. У параўнанні з мінулымі гадамі доля такіх адказаў узрасла на чвэрць (з 15 да 19 працэнтаў).

45 працэнтаў сказалі, што іх дзіця на канікулах будзе адпачываць. 36 працэнтаў рэспандэнтаў аказаліся не ў курсе планаў сваіх нашчадкаў на лета.

Самыя папулярныя варыянты падпрацоўкі на лета для падлеткаў 14—17 гадоў — гэта работа кур'ерам і прамоўтарам, а таксама падпрацоўка ў рэстаране (у якасці афіцыянта ці супрацоўніка кухні) або памочнікам важатага/трэнера.

ПАКОІ ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ СТУДЭНТАЎ

Упаўнаважаны па правах дзіцяці ў Рэспубліцы Татарстан, заснавальнік Нацыянальнага бацькоўскага камітэта Ірына Валынец прапанавала стварыць дзіцячыя пакоі пры навучальных установах. На яе думку, гэта мера падтрымкі неабходна студэнтам, якія сталі бацькамі падчас вучобы.

Ірына Валынец нагадала, што сярэдні ўзрост расіянак, якія нарадзілі першае дзіця, у 2018—2022 гадах складаў 26,75 года, другое — 30,5 года, трэцяе дзіця — 33,1 года. Паводле яе слоў, сітуацыю ўскладняе той факт, што нараджэнне другога і трэцяга дзіцяці прыпадае «на пік прафесійнай рэалізацыі жанчын».

Пры гэтым, як патлумачыла Ірына Валынец, адмова ад мацярынства або адкладванне яго на больш позні ўзрост — агульнасусветны трэнд. У большасці выпадкаў ён абумоўлены жаданнем атрымаць адукацыю і пабудаваць кар'еру да нараджэння дзяцей, дадала амбудсмен. Адной з мер, накіраваных на вырашэнне абазначаных праблем і падтрымку бацькоўства, можа стаць стварэнне дзіцячых пакояў пры навучальных установах. У іх можна было б арганізаваць догляд дзяцей, пакуль бацькі на занятках ці ў бібліятэцы.

У МАЛАДЗЁЖНЫ КАДРАВЫ РЭЗЕРВ — МЭТАВЫ АДБОР

У Агенцтве Рэспублікі Казахстан па справах дзяржаўнай службы агучылі прыярытэтныя спецыяльнасці пры адборы ў прэзідэнцкі маладзёжны кадравы рэзерв, перадае карэспандэнт «Казінфарм».

Раней паведамлялася, што ў гэтым годзе адбудзецца чарговы адбор рэзервістаў. Гэтым разам будуць перагледжаны галіновыя групы рэзерву, а сумоўе з кандыдатамі будзе праходзіць з абавязковым удзелам галіновых дзяржорганаў і спецыялістаў.

«Калі падчас першага і другога адбораў было прынята шмат рэзервістаў у галіне эканомікі, фінансаў, ІТ, то сёлета асаблівая ўвага будзе ўдзелена сферам аховы здароўя, энергетыкі, адукацыі і культуры. Такім чынам, асаблівасцю цяперашняга адбору стане правядзенне дакладнага мэтавага адбору з улікам патрэб дзяржаўнага апарату ў галіновых кадрах», — паведаміла намеснік старшыні Агенцтва Айнура Сергазіева на сустрэчы з дэпутатамі Сената Парламента Рэспублікі Казахстан.

Яна адзначыла, што патрабаванні да кандыдатаў не змяніліся. У конкурсе могуць удзельнічаць маладыя людзі, не старэйшыя за 35 гадоў, якія маюць вышэйшую адукацыю, стаж працы не менш пяці гадоў, сертыфікат па дзяржмове, не ніжэйшы за ўзровень Б1.

Паводле яе даных, з 350 чалавек, якія трапілі ў рэзерв па выніках першага і другога адбораў, цяпер працаўладкаваны 262 рэзервісты, з іх на палітычныя пасады — 28.

ХАРАКТАР, «РОЎНЫ» ПА ВЫШЫНІ ВАСЬМІ ЭВЕРЭСТАМ

Васьмігадовы хлопчык за чатыры гады паспеў падняцца на большасць вядомых пагоркаў Вялікабрытаніі. Агульная вышыня яго ўздымаў раўняецца васьмі Эверэстам. Пра гэта паведамляе Daily Mail.

Маленькі Чарлі Батэм са сваім татам Полам ужо некалькі гадоў усе выхадныя імкнецца праводзіць дзенебудзь у гарах. Разам яны ўжо падымаліся на Скафел-Пайк, Бэн-Нэвіс, бывалі ў Снаўдоніі, Пік-Дыстрыкце, Ёркшыр-Дэйлсе і Азёрным краі. Пол распавёў, што, калі сыну споўнілася пяць, яны з жонкай спыталі, што ён хацеў бы зрабіць у гэты дзень, і хлопчык адказаў, што хоча падняцца на гару.

Па словах таты, Чарлі ў сукупнасці ўсіх яго ўзыходжанняў падняўся на вышыню больш за 70 тысяч метраў над узроўнем мора, але, магчыма, гэта было нават 90—100 тысяч.

Пол таксама падаў заяўку ад імя Чарлі на рэгістрацыю ў Кнізе рэкордаў Гінеса, аднак ім адмовілі з-за ўзроставага цэнзу для рэкардсменаў-удзельнікаў. Яны павінны быць старэйшыя за 16 гадоў, а падлеткі ад 16 да 18 павінны прад'явіць згоду бацькоў.

Сяргей СТАРЫНАЎ.

«Заўсёды бяруся за нялёгкія задачы»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «ЧЗ».)

Мінулы год для спявачкі быў багаты на падзеі. Шмат выступленняў: «Славянскі базар», «Александрыя збірае сяброў», фестываль «Лістапад», падчас якога для Ангеліны было вялікім гонарам прайсці па чырвонай дарожцы ў прыгожай вячэрняй сукенцы. Маладая артыстка кожны год бярэ ўдзел у зімовых святах — у традыцыйным навагоднім балі ў Вялікім тэатры оперы і балета і навагодніх казках, у акцыі «Нашы дзеці». Выступае ў тэатры эстрады. А сёлета яна запланавала шмат новых праектаў. Аднак вучоба таксама стаіць не на апошнім месцы.

— Для мяне было важна з першага класа вучыцца на «выдатна», хоць бацькі і не настойвалі. Так склалася, што я не магу інакш (*смяецца*). Цяпер у маім жыцці вельмі адказны этап, складаны і хвалюючы, як і для кожнага выпускніка. Вырашаецца далейшы лёс, але мы ўпарта ідзём да мэты (*усміхаецца*), хоць складана сумяшчаць творчую дзейнасць і вучобу ў гімназіі, — расказвае Ангеліна.

Пасля школы маладая артыстка наведвае балетную студыю. Яна ўспамінае, як першы раз бацькі адвялі яе на спектакль «Прыгажуня, якая спіць». Ёй было шэсць гадоў. Маленькая Ангеліна была пад уражаннем — сказала маме, што хоча паспрабаваць. Бацькі былі супраць балета, бо ведалі, як гэта складана. Аддалі яе на бальныя танцы. Аднак дачка запратэставала — гэта не балет! Прыйшлося змірыцца з жаданнем дачкі і запісаць яе ў прафесійную балетную студыю.

— Балет — як спорт, — дзеліцца Ангеліна, — патрабуе шмат сіл і часу. У маім графіку ён займаў вялікую частку і быў у большым прыярытэце за вакал. Марай было паступіць на харэаграфічны. Але гэтаму, на жаль, не паспрыялі абставіны. Сёння я працягваю займацца ім у якасці хобі і разгрузкі пасля канцэртаў (*усміхаецца*). А яшчэ балет — цудоўная альтэрнатыва трэнажорнай зале, — гаворыць спявачка. — Ён уключае і расцяжку, і фізічныя нагрузкі і цудоўна падтрымлівае паставу.

У Ангеліны шмат захапленняў, аднак гэтага ёй недастаткова. Яна хоча іх спіс яшчэ пашырыць. Вось, напрыклад, дайвінг — яе даўняя мара, дакладней, мэта, якую сабе ўжо паставіла.

— Я пачынала вельмі ўпарта, аднак захварэла, і мне не хапіла крыху заняткаў, каб атрымаць сертыфікат. Але я не прывыкла кідаць справу напаўшляху і ведаю, што гэтым летам абавязкова дасягну мэту.

А пакуль наша гераіня трэніруецца, хоць, як яна прызналася, апусканне пад ваду — адна з яе фобій.

— Мне заўсёды было крыху страшна, як і з верхавой яздой: я вельмі баюся коней (*смяецца*). Аднак імкнуся пераадолець свае страхі. Лічу, што ў жыцці трэба ўмець рабіць усё, — перакanана Ангеліна. — Калі мне кажуць: «А вось так зможаш?» Я адказваю сцвярджальна. (*Усміхаецца.*)

Кожны раз, калі дзяўчына чымсьці ў сваім жыцці займаецца, ёй хочацца рабіць гэта па-новаму. Мадэлінг не стаў выключэннем. Летась Ангеліна атрымала сертыфікат нацыянальнай школы прыгажосці. Дзяўчына прайшла падрыхтоўку і цяпер можа выходзіць на подыум у якасці прафесійнай мадэлі.

— Гэта была цудоўная падзея і адзін з пунктаў маіх жаданняў, які я выканала (*смяецца*). Мне заўсёды хацелася паспрабаваць сябе ў гэтай якасці, бо я высокая — 178 сантыметраў, — расказвае Ангеліна.

Яшчэ адно захапленне, якое прымушае трымаць у тонусе мазгавую актыўнасць, — вывучэнне замежных моў.

— У школе вывучаю англійскую. З мовамі я на «ты». Вывучэнне новай мовы, бывае, атрымліваецца неспланавана: неабходна песня на пэўнай замежнай мове, вось і пачынаю цікавіцца. Так атрымалася і з турэцкай. Дарэчы, я ня дрэнна размаўляю, чытаю на турэцкай, нямецкай, польскай і з нядаўняга часу на французскай. Вывучаць мовы было важна і актуальна, калі ездзіла на міжнародныя конкурсы...

...А іх хапае. У сваім юным узросце Ангеліна паспела пабываць на міжнародных фестывалях

у Аўстраліі, Бельгіі, Амерыцы. У 2018-м, падчас творчай паездкі разам з дзецьмі з 17 краін, Ангеліна спявала на гарадскіх плошчах Нью-Джэрсі, дзе збіралася каля сямі тысяч гледачоў. Разам з такімі ж маладымі і амбіцыйнымі наша гераіня пабывала ў Доме ўрада, Белым доме.

— Гэта быў інтэрнацыянальны фестываль, — прыгадвае спявачка, — дзе дзеці, прадстаўнікі розных краін, дзяліліся культурай сваёй радзімы і спявалі на роднай мове. Я тады прадстаўляла Беларусь, і, ведаеце, гэта была адказная місія, хвалюючая. Заўсёды ганаруся, калі на сцэне трымаю сцяг сваёй краіны і прадстаўляю родную Беларусь! — дзеліцца Ангеліна.

У Нью-Джэрсі на конкурсе, які праходзіў у тры этапы, яна заняла другое месца. І, па словах дзяўчыны, гэта адзін з самых маштабных конкурсаў у яе жыцці.

Не менш дзівосных успамінаў у суразмоўніцы пакінуў вядомы лагер «Артэк».

— Трапіць туды — мара не толькі цяперашняга пакалення дзяцей, але і маіх бацькоў, — гаворыць Ангеліна. — У «Артэк» немагчыма паехаць проста так, нельга ўзяць і набыць пуцёўку. У гэты летнік на дадзены момант (і гэта цудоўна) трапляюць адораныя дзеці, тыя, якія заслужылі гэта права дзякуючы сваім дасягненням. Таму я не стала выключэннем і пабывала ў «Артэку» тройчы. Апынулася там за выдатную вучобу, а таксама за мае вакальныя поспехі.

На песенным конкурсе ў лагеры падчас дзён славянскай культуры Ангеліна выконвала «Касіў Ясь канюшыну».

— Я спявала пад дзіцячы аркестр, які складаўся з тых, хто таксама выйграў пуцёўку. І магу сказаць, што «Артэк» — гэта краіна дзяцінства. Адзін з найлепшых лагераў, у якіх я была.

Як толькі Ангеліна даведалася, што ёсць адмысловая прэмія «Зорка Артэка», дзе выбіраюць найлепшых сярод лепшых, дзяўчына вырашыла абавязкова яе атрымаць. І не здрадзіла свайму абяцанню (дарэчы, як заўсёды) — у 2019-м ганаровы знак «Зорка Артэка» быў у яе руках.

Акрамя ўсяго пералічанага, Ангеліна яшчэ паспявае выступаць на сцэне Маладзёжнага тэатра эстрады. Пачынаючая артыстка гаворыць, што ў будучыні хацела б стаць салісткай тэатра. Гэта яе маленькая мара, якая, як яна спадзяецца, хутка спраўдзіцца. А пакуль наперадзе яе чакаюць экзамены і паступленне ў ВНУ. Наконт абранай спецыяльнасці гаварыць не спяшаецца. Ангеліна ўпэўнена заяўляе, што даўно вызначылася, аднак падзеліцца сваім выбарам толькі ўвосень, калі ўсё ажыццявіцца.

Надзея ЗУЕВА.
Фота з архіва гераіні.
Поўную версію чытайце на сайце zviazda.by.

ЧЫРВОНКА Чырвоная змена
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 12
ад 19 лютага 2009 года выдадзена
Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі газеты —
рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»,
грамадскае аб'яднанне «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».
Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

Адказныя за выпуск: рэдактар аддзела
Надзея НІКАЛАЕВА, рэдактар аддзела Сяргей РАСОЛЬКА.
Выдавец — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Адрас рэдакцыі: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10А.
Кантактныя тэлефоны: 292 44 12, 311 17 41.
E-mail: info@zviazda.by
Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009.
220013, г. Мінск, праспр. Незалежнасці, 79/1.
Тыраж 10.365.
Нумар падпісаны ў 19.30 7.06.2023 г.

ДЭДАЛАРЫЗАЦЫЮ ПАСКОРЫЦЬ ЗАПУСК НАЦЫЯНАЛЬНЫХ ЛІЧБАВЫХ ВАЛЮТ

Мяркуючы па ўсім, шматпалярнасць сёння ў сусветным трэндзе ва ўсім. Не толькі ў геапалітыцы, але і, напрыклад, у фінансах. Вікрам Рай, старшы эканаміст аднаго з найбуйнейшых фінансавых холдынгаў Канады — Toronto-Dominion Bank (TD), з'яўляецца адным з галоўных прыхільнікаў тэорыі, што на змену доларавай глабальнай фінансавай сістэме прыйдзе шматпалярная сістэма, якая складаецца з еўра, юаня, лічбавых валют, што выпускаюцца цэнтрабанкамі, і, магчыма, нечага яшчэ. Працэс знаходзіцца ў пачатковай стадыі, аднак цэнтрабанкі могуць паскорыць дэдаларызацыю пры дапамозе сваіх лічбавых валют (CBDC).

«У рэгіянальных валют вялікі патэнцыял на працягу аднаго-двух дзесяцігоддзяў прывесці да стварэння шматпалярнай фінансавай сістэмы, — адзначаецца ў аналітычнай запісцы Вікрама Рая, — у якой ролю долара падзеляць еўра, юань, лічбавыя валюты цэнтрабанкаў, якія неўзабаве з'явяцца, і, магчыма, іншыя валюты, якія могуць узнікнуць у недалёкай будучыні».

Цяперашняе лідарства долара яшчэ больш узмацняе незадаволенасць яго засіллем у глабальнай фінансавай сістэме. Прычым Вікрам Рай пагаджаецца са шматлікімі эканамістамі ў тым, што магутны рост незадаволенасці дамінаваннем «зялёнага» надалі ў пачатку мінулага года арышт і замарожванне расійскіх валютных рэзерваў, якія знаходзяцца ў амерыканскіх банках. Цэнтрабанкі дзясяткаў краін на ўсіх кантынентах пачалі ў рэкордных колькасцях закупляць золата, каб знізіць доларавыя актывы, разумеючы, што Вашынгтон спраўды гэтак жа аднойчы можа паступіць і з іх валютнымі рэзервамі, як з расійскімі.

Санкцыі і дэдаларызацыя — два галоўныя довады на карысць павелічэння долі золата ў золатавалютных рэзервах. Аб гэтым сведчаць вынікі традыцыйнага штогадовага апытання Сусветнага залатога савета (WGC) цэнтральных банкаў планеты. Першы довад назвалі галоўным чвэрць цэнтрабанкаў краін, якія развіваюцца, а другі — 11 працэнтаў. Летась 20 працэнтаў усіх галоўных фінансавых устаноў лічылі, што дэдаларызацыя адыграе нязначную або істотна рэлевантную ролю. Сёлета гэты паказчык узрос амаль удвая — да 38 працэнтаў. Прычым 4 працэнты з іх упершыню заявілі, што лічаць яе нават высокарэлевантнай.

71 працэнт рэспандэнтаў адказаў, што запасы золата ў іх у наступныя 12 месяцаў узрастуць. Летась такіх было 61 працэнт, а ў 2021-м — толькі 52 працэнты. Цэнтрабанкі з'яўляюцца галоўнымі гульцамі на залатым рынку, але яны купляюць золата не для спекуляцый. Каштоўны метал ім патрэбен як сродак абароны ад інфляцыі і сродак захавання.

Паводле даных WGC, летась цэнтрабанкі купілі ўвогуле 1136 тон золата. 2022-і стаў не толькі 13-м годам запар чыстай куплі золата, але і годам максімальнага попыту з 1950-га. Самым буйным пакупніком золата стаў галоўны банк Турцыі, які папоўніў летась рэзервы 148 тонамі.

Змены на фінансавым ландшафце планеты прымусілі Пекін рэзка нарасціць намаганні па прасоўванні юаня на міжнародных пляцоўках і падпісаць пагадненні аб гандлі ў нацыянальных валютах з такімі краінамі, як Расія, Індыя і Бразілія. Асабліва прыкметныя намаганні Кітая пахіснуць гегемонію долара на сыравінных рынках пры дапамозе пераходу на разлікі ў юанях у гандлі нафтай. «Нафтадолар сутыкнуўся з сур'ёзным выклікам, як эканамічным, так і псіхалагічным», — цытуе Рая Business Insider.

На думку эксперта, адным з галоўных каталізатараў дэдаларызацыі могуць стаць лічбавыя валюты, якія ў недалёкай будучыні плануюць пачаць выпускаць цэнтрабанкі шэрага краін. У выпадку іх прызнання яны таксама могуць замяняць долар у якасці плацежнага сродку.

Яшчэ адну пагрозу панаванню долара Вікрам Рай бачыць у шокавых узрушэннях тыпу дэфолту па дзярждоўгу ЗША. Яго ў чарговы раз удалося пазбегнуць на мінулым тыдні, але калі-небудзь рэспубліканцы не здолеюць дамовіцца з дэмакратамі і ЗША давядзецца аб'яўляць дэфолт, што пры пэўных умовах можа прывесці да заканчэння эпохі долара. У любым выпадку нават пагроза такой сітуацыі кожны раз падточвае давер да амерыканскай валюты за мяжой і яшчэ больш яе аслабляе.

IBM ПЛАНУЕ ЗАМЯНІЦЬ ШТУЧНЫМ ІНТЭЛЕКТАМ 8000 СУПРАЦОЎНІКАЎ

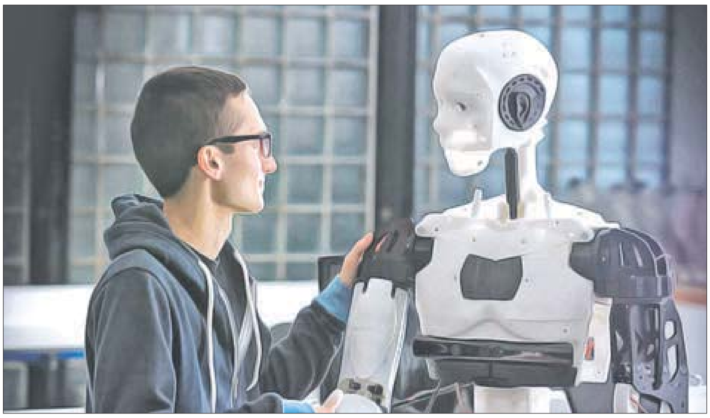

Кіраўнік IBM Арвінд Крышна абвясціў аб спыненні найму новых работнікаў, а пасля паведаміў аб планах па замене амаль 8 тысяч чалавек штучным інтэлектам (AI). Гаворка ідзе, растлумачыў ён, аб супрацоўніках, якія выконваюць дапаможныя функцыі і ў першую чаргу ў сектары HR.

Замена чалавечага інтэлекту штучным у IBM, паведамляе сайт фінансавых навін Benzinga, будзе праходзіць паступова, на працягу некалькіх гадоў. Патэнцыяльна ж машыны могуць замяніць на працягу пяці гадоў да 30 працэнтаў работнікаў, не звязаных з кліентамі. Гэта значыць, што робаты і алгарытмы створаць моцную канкурэнцыю супрацоўнікам фінансавых аддзелаў, бухгалтэрый, HR і шэрагу іншых аддзелаў. Рашэнне IBM сведчыць аб росце ўплыву аўтаматызацыі і штучнага інтэлекту ў цэлым шэрагу галін у IT-сектары і аб патэнцыяльным уздзеянні, якое ён можа аказаць на працоўную сілу і рынак працы.

Кампанія не першы раз трапляе ў загалоўкі навін дзякуючы звальненням супрацоўнікаў. Узімку бягучага года яна паведаміла аб звальненні 3900 чалавек, тлумачачы дадзенае рашэнне жаданнем скарачаць выдаткі і аўтаматызацыяй галіны. Тым не менш IBM — не адзіная кампанія, якая ў апошні час скараціла колькасць штату. Масавыя звальненні адбыліся таксама ў іншых найбуйнейшых тэхналагічных кампаніях ЗША. Відавочна, што AI не толькі развіваецца з небачанай хуткасцю, але і гэтак жа хутка змяняе ландшафт на рынку працы. Спраўджваюцца прагнозы спецыялістаў, якія не адно дзесяцігоддзе папярэджвалі, што штучны інтэлект валодае патэнцыялам замяняць людзей. Вядома, гэтыя змрочныя прагнозы не засталіся не заўважанымі палітыкамі. Напрыклад, у снежні мінулага года Белы дом папярэдзіў аб непазбежнасці замены асобных катэгорый работнікаў AI.

Арвінд Крышна вельмі станоўча адклікаецца аб патэнцыяле штучнага інтэлекту, які дазволіць сэканоміць тысячы гадзін у фінансавым сектары, бухгалтэрыі і сектары HR. Чакаецца, што AI да 2030 года павялічыць ВУП глабальнай эканомікі на значныя 16 трыльёнаў долараў.

Згодна з даследаваннем эканамістаў Goldman Sachs, цяперашні ўсплёск развіцця штучнага інтэлекту, візітоўкай якога на дадзены момант з'яўляецца чат-бот ChatGPT, можа закрануць (гэта значыць пазбавіць работы) да 300 мільёнаў чалавек. Гэта, між іншым, супараўнальна з колькасцю насельніцтва ЗША. У даследаванні таксама адзначаецца, што патэнцыяльна машыны могуць замяніць амаль кожнага пятага (18 працэнтаў) работніка на планеце. Прычым цяжэй за ўсіх давядзецца працуючаму насельніцтву найбольш развітых краін.

Паведамленне аб масавых звальненнях у IBM таксама сведчыць аб зменах у дзейнасці кампаній ў лічбавую эпоху. Прычым, відаць па ўсім, гэта толькі пачатак. AI ціха, але хутка ўваходзіць у штодзённае жыццё чалавецтва. Стартапы накшталт AvaWatz ужо прыцягваюць каманды робатаў, якімі кіруюць пры дапамозе штучнага інтэлекту. Яны працуюць на фермах, чысцяць аэрадромы і выконваюць усё больш іншых аперацый.

ЭКАНОМІКА ГЕРМАНІІ СТАЛА ВЯЛІКАЙ ПРАБЛЕМАЙ ДЛЯ ІНВЕСТАРАЎ

У барацьбе з расійскімі энерганосьбітамі Германія ператварылася з еўрапейскага лакаматыва ў еўрапейскі тормаз, канстатуе expert.ru.

Калі раней краіна цешыла сваімі эканамічнымі паказчыкамі, то цяпер выклікае хутчэй засмучэнне. Кампанія Sentix, якая спецыялізуецца на эканамічным аналізе, надрыхтавала агляд настрояў амаль 1200 інвестараў еўразоны, што складаецца з 20 еўрапейскіх краін з адзінай валютай — еўра. Настроі ў зоне адзінай валюты пануюць з-за Германіі невясёлыя. Дзеля справядлівасці, адзначае Reuters, варта сказаць, што яны пачалі пагаршацца яшчэ вясной, але зніжэнне не толькі не спыняецца, але і ўзмацняецца. У чэрвені настрої інвестараў чакаюцца на ўзроўні мінус 17 пунктаў, хоць у маі было мінус 13,1 пункта. Аналітыкі чакалі зніжэння, але больш умеранага — да мінус 15,1. Асабліва рэзка абваліўся індэкс бягучай сітуацыі — з мінус 7 да адразу мінус 15,8. Аўтары агляду задаюцца пытаннем: ці не пачалася ўжо ў еўразоне рэцэсія?

«Аналіз даных найбуйнейшай эканомікі ў аглядзе Sentix адназначна паказвае, што большасць праблем у еўразоне звязаная са слабасцю нямецкай эканомікі, — пішуць аўтары агляду. — Самым вялікім «праблемным дзіцем» у еўразоне застаецца Германія». Нямецкая эканоміка спаўзла ў рэцэсію ў пачатку 2023 года пасля таго, як выдаткі хатніх гаспадарак, не ключавая крыніца росту, не выстаялі перад націскам вельмі высокай інфляцыі.

Колькасць новых заказаў апошнім часам змяншаецца, вымушаючы кампаніі не пашыраць вытворчасць, а абмяжоўваць дзейнасць. «Як бы моцна ні стараўся міністр эканомікі ФРГ, — гаворыцца ў аглядзе Sentix, — з-пад яго пяра не выходзіць станоўчая летняя казка».

У ААН ПАПЯРЭДЗІЛІ АБ ПАГРОЗЕ ГОЛАДУ Ў 18 ГАРАЧЫХ ПУНКТАХ

Востры недахоп харчавання ў найбліжэйшыя месяцы можа ўзмацніцца ў 18 гарачых пунктах па ўсім свеце, у тым ліку Судане, дзе баявыя дзеянні падвяргаюць людзей рызыцы галоднай смерці. Пра гэта гаворыцца ў новым дакладзе Харчовай і сельскагаспадарчай арганізацыі ААН (FAO) і Сусветнай харчовай праграмы (WFP), паведамляецца на сайце Цэнтра навін ААН.

Паводле даклада, пагроза голаду немінучая ў Судане, Буркіна-Фасо, Гаіці і Малі, а таксама ў Афганістане, Нігерыі, Самалі, Паўднёвым Судане і Емене. «Мала таго што ўсё большая колькасць людзей па ўсім свеце галадае, але і ступень голаду, з якім яны сутыкаюцца, горшая, чым калі-небудзь», — заявіў выканаўчы дырэктар WFP Сіндзі Макейн.

Адзначаецца, што канфлікт у Судане ўжо стаў прычынай масавай міграцыі і вострага недаядання. Чакаецца, што больш за мільён грамадзян пакіне гэтую краіну і яшчэ 2,5 мільёна чалавек сутыкнуцца з вострым голадам у найбліжэйшыя месяцы. Аўтары даклада папярэджваюць, што эскалацыя канфлікту ў Судане павышае рызыку негатыўных наступстваў у суседніх краінах, а пашырэнне крызісу пагражае ростам колькасці бежанцаў, пераборамі ў гандлі і дастаўцы гуманітарнай дапамогі.

У дакладзе адзначаецца, што негатыўныя тэндэнцыі, выкліканыя наступствамі пандэміі COVID-19 і канфліктам ва Украіне, назіраюцца амаль ва ўсіх гарачых пунктах з-за эканамічных узрушэнняў і іншых стрэсавых фактараў. Да праблемных пунктаў з вельмі высокай ступенню пагрозы голаду аўтары даклада аднеслі Цэнтральнаафрыканскую Рэспубліку, Дэмакратычную Рэспубліку Конга, Эфіопію, Кенію, Пакістан, Сірыю і М'янму. У згаданых краінах з вострай праблемай недахопу харчавання сутыкаецца ўсё больш людзей. Прычым гэтым сітуацыю пагаршаюць кліматычныя ўмовы, якія ўскладняюцца. Да ліку краін, дзе патэнцыяльна можа ўзнікнуць пагроза голаду, былі аднесены Ліван, Малаві, Сальвадор, Гватэмала, Гандурас і Нікарагуа.

Падрыхтаваў Захар БУРАК.

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Минское областное управление № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	**Изолированное помещение с инвентарным номером 630/D-28198, расположенное по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. В. Гостинец, 121-105, общей площадью 96,0 кв. м**
Начальная цена продажи	80186,65 бел. руб. (восемьдесят тысяч сто восемьдесят шесть рублей 65 копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	8018,67 бел. руб.
Дата проведения аукциона	**26.07.2023 в 11.00**
Сроки и место подачи документов на участие	**До 15.00 21.07.2023 по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1-4, каб. 108**
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращаться по телефонам: 8 (017) 2214030, 8 (029) 198-19-17
Дополнительное условие	Покупатель возмещает расходы по проведению рыночной оценки в размере 454,67 бел. руб. с учетом НДС

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на счет № BY 69 AKBB 667085970000 20000000 БИК AKBBBY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912, назначение платежа – задаток для участия в аукционе.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования, а также копии учредительных документов юридического лица;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

гражданином Республики Беларусь – копия паспорта;

иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном порядке.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5 % от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 рабочих дней с момента утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты его проведения.

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Минское областное управление № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	**Капитальное строение с инвентарным номером 630/С-60054, расположенное по адресу: Минская область, г. Молодечно, ул. Б. Хмельницкого, 26А**
Начальная цена продажи	1496476,28 бел. руб. (один миллион четыреста девяносто шесть тысяч четыреста семьдесят шесть рублей 28 копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	149647,63 бел. руб.
Дата проведения аукциона	**19.07.2023 в 11.00**
Сроки и место подачи документов на участие	**До 15.00 14.06.2023 по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1-4, каб. 108**
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» (г. Минск) и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращаться по телефону 8 (029) 198-19-17
Дополнительное условие	Реализация проводится с условием отчуждения имущества, относящегося к зданию: счетчик жидкости и количества тепла и теплосчетчик сезонный общей стоимостью 225,97 бел. руб. с НДС. ОПС стоимостью 12,41 бел. руб. с НДС. Реализация проводится с условием размещения на территории объекта недвижимости банковского отделения для обслуживания населения (с заключением договора аренды)

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на счет № BY 69 AKBB 66708597000020000000 БИК AKBBBY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912, назначение платежа – задаток для участия в аукционе.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования, а также копии учредительных документов юридического лица;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

гражданином Республики Беларусь – копия паспорта;

иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном порядке.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5 % от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 рабочих дней с момента утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты его проведения.

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

ПО ПРОДАЖЕ КАПИТАЛЬНОГО СТРОЕНИЯ

Организатор торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества – Минское областное управление № 500 ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи	**Капитальное строение с инвентарным номером 640/С-27619, расположенное по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. Комсомольская, 5Б, общей площадью 184,9 кв. м**
Начальная цена продажи	106 465,80 бел. руб. (сто шесть тысяч четыреста шестьдесят пять рублей 80 копеек) с учетом НДС
Сумма задатка	10646,58 бел. руб.
Дата проведения аукциона	**12.07.2023 в 11.00**
Сроки и место подачи документов на участие	**До 15.00 7.06.2023 по адресу: г. Минск, пр-т Дзержинского, 69/1-4, каб. 108**
Продавец	ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается ОАО «АСБ Беларусбанк» и регистрируется в органе по государственной регистрации по месту нахождения объекта
Контактные данные	По вопросам, связанным с объектом продажи, обращаться по телефону 8 (029) 198-19-17
Дополнительное условие	Реализация проводится с условием приобретения покупателем имущества, относящегося к зданию: манометры (4 шт.), общей стоимостью 10 бел. руб. с НДС

Для участия в открытом аукционе предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на счет № BY 69 AKBB 667085970000 20000000 БИК AKBBBY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912, назначение платежа – задаток для участия в аукционе.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом Республики Беларусь или индивидуальным предпринимателем – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования, а также копии учредительных документов юридического лица;

иностранным юридическим лицом – копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданной обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, при необходимости легализованные в установленном порядке, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

гражданином Республики Беларусь – копия паспорта;

иностранным гражданином или лицом без гражданства – документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с нотариально заверенным переводом на русский или белорусский язык;

представителем заявителя (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель) – доверенность, выданная в установленном порядке.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором открытого аукциона с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Аукцион по продаже недвижимого имущества будет проводиться с повышением цены. Шаг аукциона – 5 % от первоначальной цены. Победителем открытого аукциона признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем аукциона возмещаются затраты на организацию и проведение аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.

Договор купли-продажи по результатам проведения аукциона должен быть подписан в течение 30 рабочих дней с момента утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона.

Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 дня до наступления даты его проведения.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона/Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 4б. www.ipmtorgi.by
Продавец	ЗАО «Торговый дом «Неман» г. Гродно, 230025, г. Гродно, ул. Советская, 18
Предмет электронного аукциона – недвижимое имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: г. Гродно, ул. Антонова, 3, г. Гродно, ул. Полиграфистов, 2А	
Наименование (назначение)	Инв. номер
Объект торгово-бытового назначения и общественного питания (здание многофункциональное) общей площадью 864,3 кв. м. **Составные части**: благоустройство	400/С-154987
Торговый объект (здание специализированное розничной торговли) общей площадью 389,5 кв. м. **Составные части:** подвал ((Б2/бл)), благоустройство (а), сеть наружного освещения (б), участок линии электропередачи (в)	400/С-153466
Тепловая сеть (сооружение специализированное энергетики), протяженность – 33,1 м.	400/С-162597
Кабельная канализация (сооружение специализированное связи), протяженность – 19,5 м	400/С-163794
Канализационная сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства), протяженность – 27,3 м	400/С-162598
Водопроводная сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства), протяженность – 36,2 м	400/С-162596
Канализационная сеть (сооружение специализированное коммунального хозяйства), протяженность – 16,4 м	400/С-162595
Сведения о земельных участках: **1.** Участок с кадастровым номером 440100000001009054 предоставлен на праве аренды по 11.05.2066 г. для строительства и обслуживания объекта торгово-бытового назначения и общественного питания по ул. Антонова между зданиями № 1 и № 5а общей площадью 0,0575 га. **2.** Участок с кадастровым номером 440100000002005000 предоставлен на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания торгового объекта общей площадью 0,0321 га	
Начальная цена с НДС 20 %	**3 000 000,00 бел. руб.**
Дополнительная информация	**Аренда. Подробная информация у Продавца**
Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на расчетный счет BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X. Получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191 224 638. Нерезидентами Республики Беларусь задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Национального банка Республики Беларусь на дату платежа на реквизиты, указанные на электронной площадке ИПМ-Торги (www.ipmtorgi.by)	
Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после электронных торгов. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи	

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 1 % от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия	
Предыдущее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 22.04.2023 г.	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: 20.06.2023 г. с 10.00 по 12.00. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по **19.06.2023 г.** до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by
Контактные данные	**Тел.: +375 29-317-95-42; +375 44 704-92-06. E-mail: auction@ipmconsult.by; info@ipmtorgi.by**

БТА БАНК

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет о финансовом положении за год, закончившийся 31 декабря 2022 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	31 декабря 2022 года	31 декабря 2021 года
АКТИВЫ			
Денежные средства и их эквиваленты	5	85 991	60 616
Обязательные резервы в Национальном банке Республики Беларусь	6	3 028	2 939
Производные финансовые активы			-
Средства в банках и иных финансовых учреждениях	7	344	312
Ценные бумаги, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	8	-	80 065
Ценные бумаги, оцениваемые по амортизированной стоимости	8	74 974	-
Кредиты клиентам	9	213 410	237 582
Основные средства, нематериальные активы и активы в форме права пользования	10	13 472	12 666
Имущество, изъятое в результате взыскания	11	3 578	1 072
Актив по текущему налогу на прибыль	12	21	74
Прочие активы	13	4 121	1 478
Итого активы		**398 939**	**396 804**
ОБЯЗАТЕЛЬТВА И КАПИТАЛ			
Средства Национального банка Республики Беларусь	14	-	12 049
Средства банков и иных финансовых учреждений	15	46 488	16 054
Средства клиентов	16	273 210	281 454
Долговые ценные бумаги, выпущенные банком	17	-	13 761
Производные финансовые обязательства		-	14
Текущее обязательство по налогу на прибыль	12	97	-
Прочие обязательства	18	3 186	2 678
Обязательство по отложенному налогу на прибыль	12	681	292
Субординированные кредиты (займы)	19	18 286	17 154
Итого обязательства		**341 948**	**343 456**
КАПИТАЛ			
Уставный капитал	20	45 318	45 318
Накопленная прибыль		5 542	1 535
Фонд переоценки ценных бумаг		-	458
Фонд переоценки основных средств		6 131	6 037
Итого капитал		**56 991**	**53 348**
ИТОГО КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА		**398 939**	**396 804**

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет о совокупном доходе за год, закончившийся 31 декабря 2022 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	2022 год	2021 год
Процентные доходы		34 000	32 755
Процентные расходы		(21 254)	(23 213)
Чистый процентный доход	**22**	**12 746**	**9 542**
Эффект от обесценения актива при первоначальном признании		**(463)**	**(111)**
Резерв под обесценение финансовых активов, по которым начисляются проценты		**(6 585)**	**(3 793)**
Чистый процентный доход после резерва под обесценение финансовых активов, по которым начисляются проценты		**5 698**	**5 638**
Чистые комиссионные доходы	**23**	**4 576**	**6 016**
Чистая прибыль по операциям в иностранной валюте:			
торговые операции		8 197	483
переоценка валютных статей		27	3 559
Финансовый результат от продажи ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		-	(7)
Финансовый результат от продажи ценных бумаг, оцениваемых по амортизированной стоимости		15	-
Прочие доходы	24	321	284
Непроцентные доходы		**13 136**	**10 335**
Расходы на персонал	25	(7 921)	(7 657)
Амортизация	10	(1 349)	(1 131)
Прочие операционные расходы	13,18,24	(5 114)	(4 812)
Непроцентные расходы		**(14 384)**	**(13 600)**
Прибыль до налогов		**4 450**	**2 373**
Расходы по налогу на прибыль	12	(443)	(236)
Чистая прибыль		**4 007**	**2 137**
Прибыль на простую акцию (рублей)			**1 539,63**
Прочий совокупный доход			
Прочий совокупный доход, не подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах			
Результат от изменения стоимости зданий	10	125	145
Расход по отложенному налогу на прибыль от изменения стоимости зданий	12	(31)	(36)
Прочий совокупный доход, подлежащий переклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах			
Переоценка справедливой стоимости ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		-	(7)

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет о совокупном доходе за год, закончившийся 31 декабря 2022 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Примечания	2022 год	2021 год
За вычетом финансового результата от продажи ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости в составе прочего совокупного дохода, перенесенного в отчет о прибыли и убытках		-	7
Резерв под обесценение ценных бумаг, оцениваемых по справедливой стоимости через прочий совокупный доход		-	30
Прочий совокупный доход		**94**	**139**
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ ДОХОД		**4 101**	**2 276**

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет об изменении капитала за год, закончившийся 31 декабря 2022 года

(в тысячах белорусских рублей)

	Уставный капитал	Фонд переоценки основных средств	Фонд переоценки ценных бумаг	Накопленный убыток	Итого капитал
31 декабря 2020 года	**45 318**	**5 928**	**428**	**(602)**	**51 072**
Чистая прибыль за год	**-**	**-**	**-**	**2 137**	**2 137**
Прочий совокупный доход:					
Изменение оценочного резерва под ожидаемые кредитные убытки по ценным бумагам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	-	-	30	-	**30**
Изменение стоимости основных средств за счет переоценки	-	109	-	-	**109**
Итого общий совокупный доход за год	**-**	**109**	**30**	**2 137**	**2 276**
31 декабря 2021 года	**45 318**	**6 037**	**458**	**1 535**	**53 348**
Чистая прибыль за год	**-**	**-**	**-**	**4 007**	**4 007**
Прочий совокупный доход:					
Изменение оценочного резерва под ожидаемые кредитные убытки по ценным бумагам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход	-	-	(458)	-	**(458)**
Изменение стоимости основных средств за счет переоценки	-	94	-	-	**94**
Итого общий совокупный доход за год	**-**	**94**	**(458)**	**4 007**	**3 643**
31 декабря 2022 года	**45 318**	**6 131**	**-**	**5 542**	**56 991**

ЗАО «БТА БАНК»

Отчет о движении денежных средств за год, закончившийся 31 декабря 2022 года

(в тысячах белорусских рублей)

	2022 год	2021 год
Денежные потоки от операционной деятельности		
Проценты полученные	34 027	33 224
Проценты уплаченные	(21 281)	(23 224)
Комиссии полученные	6 192	7 929
Комиссии уплаченные	(1 616)	(1 917)
Реализованный доход за вычетом расходов по операциям с иностранной валютой	8 224	4 042
Расходы на персонал	(7 974)	(7 657)
Прочие полученные доходы	3 761	958
Прочие уплаченные расходы	(4 997)	(5 050)
Денежные потоки от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах и уплаты налога на прибыль	**16 336**	**8 305**
Чистое (увеличение)/уменьшение операционных активов		
Средства в Национальном банке	(89)	911
Средства в банках и иных финансовых учреждениях	(86)	11
Кредиты клиентам	21 837	10 582
Прочие активы	(2 739)	2 654
Чистое увеличение/(уменьшение) операционных обязательств		
Средства в Национальном банке	(11 588)	11 558
Средства банков и иных финансовых учреждений	30 294	(36 660)
Средства клиентов	(18 492)	(9 571)
Прочие обязательства	780	444
Чистые денежные потоки от операционной деятельности до налога на прибыль	**36 283**	**(11 766)**
Уплаченный налог на прибыль	-	209
Чистое поступление денежных средств от операционной деятельности	**36 283**	**(11 557)**
Денежные потоки от инвестиционной деятельности		
Продажа ценных бумаг, оцениваемых по амортизированной стоимости	73 114	32 247
Покупка ценных бумаг, оцениваемых по амортизированной стоимости	(72 428)	(39 627)
Поступления от выбытия основных средств и нематериальных активов	-	4
Приобретение основных средств и нематериальных активов	(1 565)	(1 654)
Чистое расходование денежных средств от инвестиционной деятельности	**(879)**	**(9 030)**
Денежные потоки от финансовой деятельности		
Выпуск облигаций	5 570	18 840
Погашение облигаций, выпущенных банком	(19 324)	(20 452)
Платежи в отношении основной суммы обязательства по аренде	(322)	(358)
Чистое (расходование)/поступление денежных средств от финансовой деятельности	**(14 076)**	**(1 970)**
Влияние изменений обменных курсов на денежные средства и их эквиваленты	4 464	(1 802)
Изменение денежных средств и их эквивалентов	**25 792**	**(24 359)**
Денежные средства и их эквиваленты (до вычета резерва) на начало года	**60 707**	**85 066**
Денежные средства и их эквиваленты (до вычета резерва) на конец года	**86 499**	**60 707**

Информация об изменении обязательств, относящихся к финансовой деятельности, раскрыта в Примечании 29.

Подписано и утверждено к выпуску от имени Руководства ЗАО «БТА Банк»:

Доронкевич А.В.
Председатель Правления

17 мая 2023 года
г. Минск

Паденова Л.Б.
Главный бухгалтер

17 мая 2023 года
г. Минск

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ НЕЗАВИСИМОГО АУДИТОРА

по годовой индивидуальной финансовой отчетности, составленной в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности за период с 1 января 2022 года по 31 декабря 2022 года

Аудируемое лицо: Закрытое акционерное общество «БТА-Банк»

Аудиторское мнение

Мы провели аудит годовой индивидуальной финансовой отчетности Закрытого акционерного общества «БТА Банк» (220123, г. Минск, ул. В. Хоружей, 20-2, зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 25.07.2002, рег. № 147, УНП 807000071) (далее – «Банк»), которая включает в себя отчет о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2022 года, а также отчет о совокупном доходе, отчет об изменениях в капитале и отчет о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к финансовой отчетности.

По нашему мнению, прилагаемая годовая индивидуальная финансовая отчетность достоверно во всех существенных аспектах отражает финансовое положение Закрытого акционерного общества «БТА Банк» по состоянию на 31 декабря 2022 года, финансовые результаты его деятельности и изменение его финансового положения, в том числе движение денежных средств за год, закончившийся на эту дату, в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности (далее – МСФО).

Руководитель задания,
Заместитель директора по методологии и контролю качества аудиторских услуг
ООО «ГрандБизнес Эксперт»
(доверенность № 16-22/3 от 01.07.2022)

Д.А. Бекешко
(квалификационный аттестат аудитора № 0002114 от 27.06.2013, Рег. № 1935)

Руководитель аудиторской группы

С.В. Маханькова
(квалификационный аттестат аудитора № 0000533 от 18.02.2003, Рег. № 526

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

Цюльпаны — галоўнае ўпрыгажэнне вясновага саду. Пасля таго як яны адцвілі, важна паклапаціцца аб нармальным паспяванні цыбулін. Гэта забяспечыць захаванасць сорту, пышнае цвіценне і ўстойлівасць расліны перад хваробамі налета.

АДЦВІЛІ ЦЮЛЬПАНЫ, ШТО З ІМІ РАБІЦЬ ДАЛЕЙ?

Падкормка і паліў

Пасля цвіцення цюльпанаў неабходна выдаляць завялыя кветканосы для таго, каб расліна не траціла сілы на паспяванне насення. Важна клапаціцца пра цыбуліну, — калі яна атрымае неабходную колькасць пажыўных рэчываў і дастаткова паспее, то налета дасць буйнае і пышнае цвіценне.

Выдаляць кветку цюльпана пажадана перад поўным асыпаннем пялёсткаў. У залежнасці ад сорту цюльпана звычайна тое адбываецца на 5-8 дзень пасля распускання. Абразаюць толькі галоўкі кветак, але не лісце і сцёблы. Калі іх выдаліць, цыбуліна дрэнна паспее.

Пасля таго як бутоны адцвітуць, расліна мае патрэбу ва ўзмоцненым паліве на працягу наступных двух тыдняў. У дадзены перыяд адбываюцца інтэнсіўныя працэсы назапашвання пажыўных рэчываў, таму рэкамендуецца падсілкаваць расліну фосфарна-калійным угнаеннем. Падкормкі, якія змяшчаюць хлор ці азот, на згаданым этапе выкарыстоўваць нельга.

Лісты зразаць?

Спецыялісты раяць нават не зразаць, а абрываць рукамі лісце цюльпанаў пасля поўнага пажаўцення. Гэта адбываецца праз 5-6 тыдняў пасля заканчэння цвіцення. Калі ліст дрэнна адрываецца — значыць, цыбуліна яшчэ не цалкам паспела, дачакайцеся, калі ліст можна будзе лёгка вырваць з зямлі. Калі зрабіць тое заўчасна, цыбуліна спыніцца ў развіцці, што негатыўна паўплывае на якасць цвіцення налета.

Цыбуліны выкопваць?

Сцвярджэнне, што цюльпаны не маюць патрэбы ў штогадовым выкопванні, даволі распаўсюджанае, але ў корані няслушнае. Паколькі цыбуліна з часам апускаецца ўсё глыбей у грунт, адлегласць да паверхні паступова павялічваецца і можа скласці больш за 1,5 штыка рыдлёўкі. Адпаведна, расліне патрабуецца больш сіл і пажыўных рэчываў для звычайнага прарастання. Акрамя таго, цыбуліны аднаго гнязда не маюць магчымасці нармальна развівацца, сціскаюць адна адну.

Ужо праз 4-5 гадоў знаходжання на адным месцы гібрыдны цюльпан губляе якасці і характарыстыкі сорту, яго бутоны становяцца дробнымі і слабымі. Існуе вялікая рызыка таго, што з часам расліна загіне.

Выкопванне цыбулін абавязкова патрабуецца для сартавых цюльпанаў. Калі ж у вас звычайныя цюльпаны, то, для таго каб атрымаць буйнейшыя і больш здаровыя кветкі без штогадовай перасадкі, пасадзіце іх на сетку — звычайная сетка з-пад бульбы. Або купіце спецыяльныя ёмістасці для цыбульных з дзірачкамі. Гэта будзе перашкаджаць заглыбленню цыбуліны ў глебу.

Калі і як?

Выкопваюць расліны ў канцы чэрвеня ці крыху пазней, калі лісты цалкам пажаўцелі, а сцябло абмякла. Гатовая да вымання цыбуліна мае бурыя плямы на лусцэ і добра сфарміраваную каранёвую сістэму.

Выкопваючы цыбуліны, прытрымлівайцеся рэкамендацый:

- падзяляйце па сартах, пачынаючы ад самых ранніх;
- выкопвайце ў добрае надвор'е, каб мець магчымасць адразу прасушыць цыбуліны на сонцы;
- калі выкопваеце ў сырое надвор'е, перад прасушкай прамыйце цыбуліны ад зямлі;
- выкопваючы расліну, уводзьце рыдлёўку як мага глыбей у глебу, каб не траўміраваць корань;
- цыбуліны прамыйце ў растворы марганцоўкі (5 %).

Атрыманыя цыбуліны патрымайце пад сонцам ці лямпай да прасыхання лускавінак. Хворыя і слабыя адкіньце, а здаровыя змясціце па сартах у папярэдне падрыхтаваныя ёмістасці (у 1-2 пласта).

Захоўванне цыбулін

Скрыні і іншыя ёмістасці для захоўвання павінны мець добра вентыляванае дно, у адваротным выпадку можа развіцца гніль. Умовы захоўвання цыбулін цюльпанаў пасля выкопвання:

- да канца ліпеня, на працягу 3-4 тыдняў пасля выкопвання, тэмпература паветра павінна складаць 24-25 °С, а вільготнасць — каля 70 %;
- жнівень — тэмпература ўтрымання зніжаецца да 20 °С;
- верасень — тэмпература ўтрымання зніжаецца да 16-17 °С.

Захоўваюць цыбуліны ў спецыяльна прызначаным памяшканні, не дапускаючы перападаў тэмпературы і павелічэння вільготнасці, інакш гэта прывядзе да трэскання лускавінак і з'яўлення гнілі. Час ад часу праглядайце цыбуліны на прадмет наяўнасці дэфектаў ці пашкоджанняў шкоднікамі.

Калі саджаць?

У канцы верасня ці пачатку кастрычніка прасушаныя цыбуліны варта высадзіць у глебу. Лепш гэта рабіць пры сонечным надвор'і і тэмпературы паветра 5-8 °С. Гатовыя да пасадкі цыбулінкі трэба паўторна апрацаваць растворам марганцоўкі.

Правілы пасадкі:

- выбірайце для цыбулін новае месца;
- высаджвайце на глыбіню, роўную 4-5-кратнаму памеру самой цыбуліны;
- месца пасадкі багата паліце вадой;
- праз тыдзень пасля высадкі цыбулін падсілкуйце глебу попелам і аміячнай салетрай;
- перад надыходам замаразкаў замульчыруйце глебу тонкім пластом торфу.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.40	21.38	16.58
Віцебск —	4.21	21.36	17.15
Магілёў —	4.30	21.28	16.58
Гомель —	4.35	21.16	16.41
Гродна —	4.56	21.52	16.56
Брэст —	5.06	21.43	16.37

Месяц

Поўня 4 чэрвеня. Месяц у сузор'і Вадаліва.

Імяніны

Пр. Алены, Аверкія, Георгія, Івана, Карпа, Макара.
К. Productivity

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

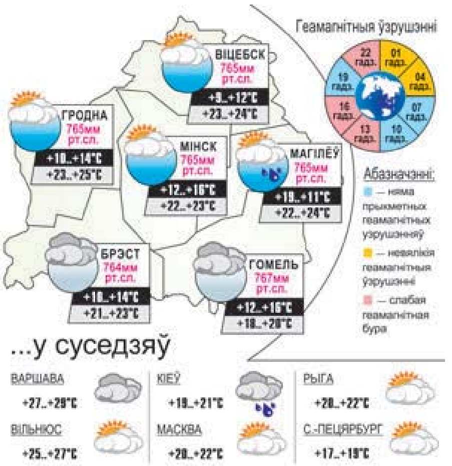

Даты | Падзеі | Людзі

8 ЧЭРВЕНЯ

У краіне

1918 год — нарадзіўся Уладзімір Рыгоравіч Івашын, беларускі гісторык, доктар гістарычных навук, прафесар, заслужаны работнік вышэйшай школы Беларусі. Аўтар прац па гісторыі Кастрычніцкай рэвалюцыі ў Беларусі. Адзін з аўтараў «Курса лекцый па гісторыі КПСС».

1923 год — нарадзіўся Леанід Пятровіч Смаляк, беларускі вучоны ў галіне геабатанікі, доктар біялагічных навук, прафесар. Аўтар навуковых прац па гідралесамеліярацыі, лясным балотазнаўстве, лесаводстве, экалогіі раслін. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1933 год — нарадзіўся Мікалай Адамавіч Ярмаш, беларускі вучоны ў галіне тэхнічнай кібернетыкі, аўтаматызаваных інфармацыйных сістэм (АІС), доктар тэхнічных навук, прафесар, вынаходнік СССР. Аўтар прац па метадах, элементах і прыладах АІС, іх праграмна-інфармацыйным забеспячэнні для машынабудаўнічага праектавання, а таксама апаратных сродках для ЭВМ і апрацоўкі галаграм, лічбавых малюнкаў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі.

1963 год — нарадзіўся Аляксандр Юр'евіч Каваленка, беларускі і латвійскі спартсмен і трэнер (лёгкая атлетыка, трайны скачок), майстар спорту СССР міжнароднага класа. Бронзавы прызёр XXIV летніх Алімпійскіх гульняў.

У свеце

1903 год — нарадзілася Маргерыт Юрсенар, французская пісьменніца, першая жанчына, якая стала членам Французскай акадэміі. Аўтар вострасюжэтнай філасофскай прозы (раманаў «Успаміны Адрыяна», «Чорная магія», «Філасофскі камень», п'ес, апавяданняў).

1918 год — нарадзіўся Барыс Дзмітрыевіч Дулянкоў, мастак кіно, народны мастак РСФСР. Удзельнічаў у пастаноўцы фільмаў «Чук і Гек», «Ціхі Дон», «Дажывём да панядзелка», «Юнацтва Пятра» і іншых.

У гэты ж год нарадзіўся Роберт Прэстан, амерыканскі акцёр тэатра і кіно, спявак.

1926 год — нарадзіўся Алег Васілевіч Кашавы, адзін з арганізатараў падпольнай камсамольскай арганізацыі «Маладая гвардыя», Герой Савецкага Саюза (пасмяротна). У студзені 1943-га, калі арганізацыя была раскрыта фашыстамі, спрабаваў перайсці лінію фронту, але быў схоплены і пасля зверскіх катаванняў расстраляны.

Так гаварыў...

ЭПІКУР:

«Хто здаецца страшным, той не можа быць свабодным ад страху».

УСМІХНЕМСЯ

Сям'я разгадвае крыжаванку. Жонка:

— Што хоча мужчына, калі глядзіць на жанчыну? 4 літары.

Муж:

— Мяса.

— Не, першая «с» і апошняя «с».

— Соус.

— Ды калі ты ўжо нажарэшся?!

Жонка водзіць машыну лепш за мяне. Я на «ручніку» кранууца не магу, а яна ўвесь дзень праездзіла.

— Выходзь за мяне.

— Добра, я згодная.

Цішыня.

— Ты больш нічога не хочаш мне сказаць, дарагі?

— Ды я, здаецца, і такужо лішняга сказаў...

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмная – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 10.365. Індэкс 63850. Зак. № 1381.

Нумар падпісаны ў 19.30 7 чэрвеня 2023 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12